

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

FINANȚAREA SPORTULUI ÎN UNELE STATE UE
(BELGIA, GERMANIA, ITALIA, OLANDA, ROMÂNIA, SPANIA)

Documentare și sinteză: Laura Robu, consilier parlamentar

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă sunt cu caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

* Lucrarea poate fi accesată direct pe Intranet la pagina Direcției studii și documentare legislativă.

CUPRINS

CONSIDERAȚII GENERALE	4
SITUAȚIA ÎN ANUMITE STATE MEMBRE UE	11

I. Considerații generale

Tratatul de la Lisabona oferă UE o competență specifică în materie de sprijinire, coordonare și de dezvoltare în domeniul sportului care preconizează punerea în aplicare a unor acțiuni menite să dezvolte dimensiunea europeană a sportului (articolul 165 din TFUE). Grație Tratatului de la Lisabona, care a intrat în vigoare la 1 decembrie 2009, sportul devine o "competență de sprijin" a Uniunii Europene, ceea ce înseamnă că nu poate adopta acte juridice obligatorii (regulamente și directive) nici o armonizare a legislației naționale în domeniul sportului. Cu toate acestea, aceste noi dispoziții permit UE să sprijine sau să coordoneze și să completeze acțiunile statelor membre prin promovarea neutralității și transparenței în competițiile sportive, precum și prin cooperarea organismelor sportive. Ele protejează, de asemenea, integritatea fizică și morală a atleților și, în special, a tinerilor. Pe baza articolului 165, UE poate finanța direct proiecte de sport cu o dimensiune europeană.

UE promovează activitatea fizică prin schimbul și promovarea de bune practici între țările UE și părțile interesate. Orientările UE privind activitatea fizică prezintă acțiuni politice recomandate în sprijinul activității fizice menite să îmbunătățească sănătatea, aprobate de Grupul de lucru al UE „Sport și sănătate” în cadrul reuniunii acestuia din 25 septembrie 2008¹ și confirmate de miniștrii sportului din statele membre ale UE în cadrul reuniunii de la Biarritz din 27-28 noiembrie 2008 arată cum pot contribui politicile naționale transsectoriale la îndeplinirea acestui obiectiv.

De asemenea, în documentul menționat se arată că autoritățile publice responsabile cu diferite sectoare trebuie să se sprijine reciproc prin cooperare transsectorială pentru a pune în aplicare politici care să faciliteze și să convingă persoanele să facă mai multă activitate fizică. Autoritățile însărcinate cu punerea în aplicare a orientărilor privind sportul și activitatea fizică trebuie să aibă în vedere utilizarea acordurilor dintre nivelul local, regional și cel central al administrației, în vederea promovării sportului și activității fizice. După caz, astfel de acorduri pot implica mecanisme de recompensare specifice. Ar trebui încurajate legăturile între strategiile privind sportul și activitatea fizică. Guvernele trebuie să demareze inițiative pentru coordonarea și promovarea finanțării private și publice dedicate desfășurării de activități fizice și pentru facilitarea accesului întregii populații.

Autoritățile publice (la nivel național, regional, local) cheltuiesc sume considerabile de bani pentru activități sportive. Impozitele, precum și loteriile sportive reprezintă surse importante de finanțare. Totuși, este important ca aceste bugete să fie utilizate pentru sprijinirea activităților fizice desfășurate de populație în general. Din perspectiva activității fizice, obiectivul general al unei politici în domeniul sporturilor trebuie să constea în intensificarea participării la activități sportive de calitate în rândul tuturor segmentelor societății. Drept bază pentru deciziile informate, comportamentul legat de activitățile fizice ale populației trebuie să fie monitorizat îndeaproape în anchete privind sănătatea. Un stil de viață activ din punct de vedere fizic menținut în timp necesită un sistem național de spații pentru desfășurarea activităților sportive care să fie rentabile, să permită accesul tuturor persoanelor și să ofere supraveghere pentru începători. Infrastructura sportivă trebuie să devină ușor accesibilă pentru toate straturile populației. Aceasta include finanțarea publică a construirii, renovării, modernizării și întreținerii spațiilor și echipamentelor sportive, precum și utilizarea la prețuri reduse sau gratuită a spațiilor sportive publice. În ceea ce privește promovarea practicării activităților sportive de către

¹ http://ec.europa.eu/assets/eac/sport/library/policy_documents/eu-physical-activity-guidelines-2008_en.pdf

copii și tineri, finanțarea per capita poate reprezenta finanțarea de bază. Finanțarea publică poate acorda prioritate, de exemplu, promovării infrastructurii destinate „sportului pentru toți” (de exemplu, reconstrucția terenurilor școlare), mai degrabă decât promovării complexelor sportive pentru elite. Un obiectiv important al unei politici în domeniul sportului având obiectivul de a intensifica activitatea fizică în rândul populației îl reprezintă dezvoltarea mișcării „sportul pentru toți” la nivel local și național. În cazul în care există politici separate în domeniul sportului și al activității fizice, acestea trebuie să fie complementare și să demonstreze o continuitate între activitatea fizică de intensitate redusă și sportul de competiție organizat. Programele „sportul pentru toți” trebuie să vizeze încurajarea participării tuturor cetățenilor la activități fizice și sportive, promovarea percepției că este vizată întreaga populație și că sportul este un drept al omului, indiferent de vârstă, rasă, etnie, clasă socială sau sex. Prin urmare, politicile în domeniul sportului ar trebui să vizeze creșterea numărului de cetățeni care desfășoară activități fizice și sportive. În acest scop, trebuie identificate resursele necesare și părțile interesate cheie, fiind necesară în același timp abordarea obstacolelor sociale și de mediu din calea participării la activități sportive, în special în ceea ce privește grupurile sociale defavorizate. În acest context, se disting patru grupuri principale de actori: administrația centrală, primăriile, sectorul sportului organizat și sectorul sportului neorganizat.

Guvernul, în calitate de organism principal de finanțare, are un rol central în momentul repartizării fondurilor organizațiilor sportive, federațiilor și unităților administrative locale. Autoritățile centrale în domeniul sportului pot lua următoarele măsuri:

- Elaborarea de politici naționale în domeniul sportului și al activității fizice cu scopul general de a intensifica participarea la activitățile fizice și sportive în rândul tuturor segmentelor de populație; consolidarea viabilității organizatorice și financiare a organizațiilor sportive; luarea în considerare a accesului egal la activitățile fizice și sportive pentru oricine, indiferent de clasă socială, vârstă, sex, rasă, etnie și capacități fizice.

- Elaborarea unui document de orientare privind modalitatea de sprijinire financiară a punerii în aplicare a programelor specifice în conformitate cu obiectivele generale ale politicii în domeniul sportului.

- Finanțarea organizațiilor sportive și a primăriilor locale care aplică în mod specific programe destinate sporirii participării la activități fizice și sportive a tuturor grupurilor de vârste. Se poate acorda prioritate programelor destinate sporirii participării la activități sportive în rândul unor grupuri specifice sau minoritare (imigranți, persoane în vârstă, persoane cu handicap sau persoane invalide).

- Sprijinirea financiară a primăriilor și organizațiilor sportive locale pentru construirea spațiilor și infrastructurii sportive și asigurarea accesului la aceste spații pentru populația generală. Numărul de metri pătrați ai spațiilor sportive raportat la dimensiunea populației poate fi utilizat ca reper în noile zone de dezvoltare imobiliară.

- Încurajarea parteneriatelor interministeriale, în special între ministerele care răspund de sănătate, sport, transport și educație, destinate promovării participării pe tot parcursul vieții la activități fizice și sportive.

- Stabilirea de parteneriate cu investitorii publici și privați și cu media, în vederea promovării politicii „sportul pentru toți”.

- Dezvoltarea și sprijinirea financiară a sistemelor de monitorizare și evaluare care au ca scop evaluarea efectelor politicii în domeniul sporturilor la diferite niveluri și în diferite perioade.

Regiunile și/sau localitățile sunt responsabile pentru marea majoritate a infrastructurii sportive publice și au o capacitate vitală de a crea condiții favorabile pentru

ca spațiile sportive să fie puse la dispoziția întregii comunități. Regiunile și/sau localitățile pot lua următoarele măsuri:

- Elaborarea unui inventar al tuturor spațiilor sportive și de recreere și extinderea acestora, după caz, dacă este posibil împreună cu organizațiile sportive.
- Asigurarea accesului locuitorilor atât din zonele urbane, cât și din zonele rurale la spațiile sportive, într-o zonă în care se poate ajunge cu ușurință de la locuințele acestora (infrastructură și transport public).
- Asigurarea accesului liber la spațiile sportive pentru toți cetățenii, ținându-se seama de egalitatea între femei și bărbați și de egalitatea de șanse pentru toți.
- Încurajarea participării la activități sportive și a interacțiunii sociale în cadrul comunității locale prin campanii locale, precum evenimente sportive specifice și diverse alternative, pe lângă sporturile de competiție, menite să crească nivelul de participare a populației la activități fizice.
- Organizarea de evenimente și de activități atractive pentru întreaga comunitate, cu scopul creării obiceiului de activitate fizică regulată.
- Sprijinirea organizațiilor sportive locale în vederea dezvoltării și aplicării de proiecte menite să promoveze participarea la activități fizice și sportive în rândul grupurilor sedentare ale populației.
- Dezvoltarea de parteneriate cu universitățile și cu specialiștii din sistemul sanitar pentru a crea birouri de sprijin, recomandări și prescriere a activității fizice, menite să promoveze participarea la activități fizice și sportive în rândul grupurilor sedentare ale populației.

Atunci când autoritățile publice (naționale, regionale, locale) sprijină activitățile sportive prin bugetele publice, ar trebui să se instituie mecanisme adecvate de gestionare și evaluare, pentru a se asigura o monitorizare în conformitate cu obiectivul promovării „sportului pentru toți”.

Atunci când sunt puse la dispoziție subvenții publice pentru activități fizice, criteriile de eligibilitate și alocare ar trebui să se bazeze pe activitățile preconizate și pe activitățile generale ale organizațiilor care solicită finanțare. Nu trebuie să se considere drept criterii esențiale forma juridică, istoricul organizației sau apartenența la structuri federative de mari dimensiuni. Finanțarea trebuie să fie orientată către activitățile de tipul „sportul pentru toți”, având în vedere că organizațiile cu o componentă a sportului de elită pot avea, de asemenea, o contribuție semnificativă la programul „sportul pentru toți”. Actorii publici și privați ar trebui să poată concura pentru finanțare de la egal la egal.

Politica în domeniul sportului ar trebui să se bazeze pe date concrete, iar finanțarea publică pentru știința sportului ar trebui să încurajeze activități de cercetare care încearcă să identifice noi cunoștințe referitoare la activitățile care permit populației la scară largă să fie active din punct de vedere fizic.

Furnizorii de asigurări de sănătate pot utiliza diverse metode de promovare a activităților fizice în rândul clienților lor:

- Din motive de cost și eficiență și pentru a evita conflictele cu alți furnizori de asigurări de sănătate, aceștia pot coopera cu furnizorii existenți de programe de activități fizice, precum organizații sportive neguvernamentale (ONG-uri), cluburi sportive, centre de fitness etc. Stabilirea unor astfel de legături le permite să evite investițiile financiare în personal și infrastructură pentru programele de activități fizice. Totuși, este posibil să fie necesar ca furnizorii de activități de sănătate care achiziționează servicii de la furnizori externi să aibă un rol activ în reglementarea programului și în monitorizarea calității acestuia.

- Pot oferi stimulente financiare, precum prime, clienților care desfășoară (sau încep să desfășoare) activități fizice. Această strategie este deja utilizată de furnizorii de

asigurări de sănătate în anumite țări ale Uniunii Europene. Astfel de prime pot fi oferite clienților care participă periodic la programe de activități fizice, precum și clienților care ating un anumit nivel de condiție fizică prin alegerea unui stil de viață activ din punct de vedere fizic. Astfel de stimulente financiare pot fi, de asemenea, orientate către furnizori de servicii medicale. De exemplu, medicii care oferă servicii medicale primare pot fi remunerați deoarece își încurajează pacienții să facă mai multă mișcare (activități fizice pe bază de prescriere). De asemenea, furnizorii de asigurări de sănătate care oferă astfel de stimulente financiare trebuie să definească și să monitorizeze cu atenție criteriile de calitate asociate proceselor și rezultatelor care pot fi finanțate. Politicile publice care determină furnizorii de asigurări de sănătate să devină actori în promovarea activității fizice pot varia în funcție de sistemele de sănătate diferite din Europa. De exemplu, în sistemele finanțate din impozite și taxe, agențiile guvernamentale la nivel național și regional ar fi mai dispuse să își asume rolul de organizație care achiziționează sau oferă servicii de prevenire (de exemplu, în legătură cu promovarea activităților fizice). Aceasta permite guvernului să controleze mai direct procesele de punere în aplicare însă, în același timp, ridică problema controlului extern al calității, eficienței și eficacității. În anumite sisteme, organismele publice independente precum fondurile de asigurări de sănătate sunt adesea cruciale pentru punerea în aplicare a politicilor. De asemenea, agențiile de asigurări de sănătate private pot avea un rol important în ambele sisteme. Furnizorii de asigurări de sănătate publici sau privați pot elabora propriile politici pentru promovarea activității fizice datorită rentabilității sau a eficienței marketingului. De asemenea, stimulentele acordate prin politici publice (de exemplu, impozite reduse, subvenții) pot atrage furnizorii de asigurări de sănătate atât publici, cât și privați în sensul intensificării promovării activităților fizice. Guvernele pot utiliza, de asemenea, instrumente legislative pentru a defini obligațiile concrete de a lua măsuri în domeniul prevenirii (de exemplu, promovarea obligatorie a activităților fizice de către fondurile publice de asigurări de sănătate).

Companiile de asigurări de sănătate au interesul de a promova inițiativele de difuzare a mesajului potrivit căruia stilul de viață (activitate fizică, alimentație, gestionarea stresului) reprezintă unul dintre principalii factori de dezvoltare sau evitare a unor afecțiuni cronice. Acestea pot utiliza următoarele instrumente în acest scop:

- Site internet: portal dedicat sănătății, cu informații actuale pe teme legate de sănătate și furnizorii corespunzători.

- Centrele de apel medicale, al căror personal este format din cadre medicale pentru toate problemele medicale, care promovează oferte din partea centrelor de control medical și de fitness care promovează sănătatea, în cadrul unei rețele paneuropene.

- Dezvoltarea unui așa-numit profil de condiție fizică „pentru prevenirea problemelor de sănătate” cu teste fizice și medicale standardizate, nu doar în cooperare cu instituțiile medicale și cu medicii, ci și sub formă de unități de testare mobile.

- Dezvoltarea unei rețele naționale sau europene de parteneri pentru punerea în aplicare, care ar trebui să ofere clienților programe adaptate de gestionare a sănătății, în medii individuale.

- Dezvoltarea unei rețele de hoteluri și centre de wellness și instructori personali care oferă asistență individuală pentru schimbarea stilului de viață. Ar trebui să existe o schimbare de mentalitate, în sensul că furnizorii publici de asigurări de sănătate nu ar trebui să aibă doar datoria de a furniza servicii medicale, ci și datoria de a promova măsuri de prevenire, în beneficiul sănătății. Aceștia ar trebui să se afle în centrul unei rețele care să garanteze că toate măsurile de prevenire sunt bazate pe cooperarea dintre companiile de asigurări sociale, ministerele responsabile cu sănătatea și bunăstarea socială, organismele de sănătate guvernamentale și neguvernamentale, comunitățile și

companiile de asigurări private, în scopul evitării fragmentării măsurilor și competențelor. Această rețea ar putea oferi know-how și finanțare în diferite contexte, de exemplu în grădinițe, școli, întreprinderi etc. Motto-ul general ar trebui să fie acela că prevenirea trebuie să înceapă cât mai devreme posibil și trebuie să reprezinte un program pe parcursul întregii vieți.

În sfârșit, furnizorii de asigurări de sănătate publici și privați ar trebui să coopereze cu clienții pentru a promova activitatea fizică menită să îmbunătățească sănătatea în cadrul întreprinderilor. De exemplu, programe specifice „cum să fii în formă la locul de muncă” ar putea fi puse în aplicare în colaborare cu cluburile de sport, centrele de fitness și cu rețeaua și instrumentele menționate mai sus. Austria, de exemplu, a elaborat în ultimele două decenii diferite oferte pentru clienții companiilor de asigurări sociale. Aceste companii de asigurări sociale oferă fiecărui client un control medical anual. În plus, companiile de asigurări sociale au dezvoltat programe de prevenire pentru medii speciale (de exemplu, prevenirea diabetului) împreună cu diferite organizații neguvernamentale și cluburi sportive. De asemenea, în 1998 a fost înființată, din fonduri publice, o Agenție Națională de Prevenire în Domeniul Sănătății, care a sprijinit numeroase proiecte de sănătate în diferite medii din toate comunitățile. În Finlanda, programul „În formă, întreaga viață” a pus în aplicare o campanie, „Aventurile lui Joe Finn”, de încurajare a bărbaților sedentari de vârstă mijlocie să adopte un stil de viață sănătos. Campania include un ghid practic despre menținerea formei fizice, un site internet, cursuri de antrenament fizic, cursuri combinate de gătit și experimentarea unor sporturi diferite și caravane cu diverse evenimente. Partenerul programului pentru caravane este o companie de asigurări care oferă în mod tradițional polițe de asigurare angajaților din sectoare dominate de bărbați, precum industria construcțiilor. În aceste domenii, riscul de pensionare prematură din motive de handicap este ridicat. Participanții la evenimente au primit o invitație din partea angajatorilor lor și li s-a permis să participe la aceste evenimente în timpul orelor de lucru.

În prezent, Comisia oferă sprijin pentru proiecte și rețele în domeniul sportului, fie prin măsuri de stimulare specifice sportului, în special acțiuni pregătitoare în domeniul sportului, fie prin programele existente în diferite domenii relevante. Acestea includ învățarea de-a lungul vieții, sănătatea publică, tineretul, cetățenia, cercetarea și dezvoltarea tehnologică, incluziunea socială, combaterea rasismului, protecția mediului și altele.

În ceea ce privește dimensiunea economică a sportului, Comisia subliniază faptul că sportul este un sector economic important și în plină dezvoltare, care contribuie într-o măsură importantă la creștere și la ocuparea forței de muncă, depășind ratele de creștere medii în materie de valoare adăugată și ocupare a forței de muncă. Aproximativ 2% din PIB-ul mondial este generat de sectorul sportului. Marile evenimente și competiții sportive oferă atuuri potențiale pentru stimularea dezvoltării potențiale a turismului în Europa. Sportul este astfel, un factor care contribuie la strategia Europa 2020. Este necesar să se dispună de date comparabile pentru elaborarea de politici bazate pe elemente concrete. În ciuda importanței economice generale a sportului, vasta majoritate a activităților sportive se înscriu în cadrul unor structuri non-profit bazate pe voluntariat. Durabilitatea finanțării pentru aceste structuri poate constitui un motiv de îngrijorare și ar trebui să fie consolidată solidaritatea financiară între sportul profesional și cel de masă.

Proiectele sportive pot obține fonduri europene în cadrul politicii regionale și politicii educaționale sau de sănătate, precum și în cadrul programului Erasmus +.

Perioade de programare 2014-2020 este o oportunitate de sensibilizare și motivare a părților interesate din domeniul sportului de a căuta fonduri europene pentru a-și realiza proiectele. Acest lucru necesită aculturație, dar și un spirit pragmatic care captează informațiile potrivite, la momentul potrivit, de la oamenii potriviți. Pentru prima

dată de la existența Uniunii Europene, datorită introducerii sportului în Tratatul de la Lisabona, sportul are propriul său program de finanțare. Aceasta este componenta Sport a programului Erasmus + (265 milioane EUR) pentru perioada 2014-2020. Acest program este deschis tuturor părților interesate din domeniul sportului pentru a sprijini proiectele legate de promovarea sportului pentru toți și va sprijini Săptămâna europeană a sportului. Celelalte părți ale programului Erasmus + pot, de asemenea, să vizeze cluburi, federații și actori economici care doresc să integreze un parteneriat european.

Exploatarea drepturilor de proprietate intelectuală în domeniul sportului sub forma acordării de licențe de retransmisie a evenimentelor sportive sau a comercializării produselor derivate reprezintă surse importante de venit în sportul profesional. Veniturile provenite din aceste surse sunt adesea parțial redistribuite la niveluri inferioare ale ierarhiei sportive.

Comisia consideră că, sub rezerva respectării integrale a legislației Uniunii în materie de concurență și a regulilor pieței interne, protecția eficientă a acestor surse de venit este importantă pentru a garanta finanțarea independentă a activităților sportive în Europa. Vinderea drepturilor de retransmisie a manifestărilor sportive trebuie să răspundă preferințelor culturale și cerințelor diferite ale pieței, respectând în același timp regulile pieței interne și legislația în materie de concurență.

Vânzarea colectivă a drepturilor de difuzare este un bun exemplu de soliditate financiară și de mecanism de redistribuție în sport. În mod inerent, vânzarea colectivă a drepturilor de difuzare restrânge concurența în sensul articolului 101 alineatul (1) din TFUE. Totuși, vânzarea colectivă poate genera avantaje capabile să compenseze efectele negative. Cesiunea colectivă poate astfel să întrunească criteriile pentru a beneficia de o derogare în temeiul articolului 101 alineatul (3) din TFUE, dacă sunt îndeplinite anumite condiții. Comisia recomandă asociațiilor sportive să instituie mecanisme pentru vânzarea colectivă a drepturilor de retransmisie pentru a garanta o redistribuție adaptată a veniturilor, în conformitate absolută cu legislația Uniunii în materie de concurență, continuând să respecte, în același timp, dreptul publicului la informare.

Jocurile de noroc (inclusiv pariurile sportive și loteriile) gestionate de operatori privați sau de către stat contribuie direct sau indirect la finanțarea sportului în toate statele membre ale UE. Aceste contribuții pot include legăturile financiare între loteriile gestionate de stat și mișcarea sportivă, contribuțiile fiscale care servesc la finanțarea sportului, exploatarea drepturilor specifice și acordurile de sponsorizare.

Părțile interesate din sport sunt conștiente de provocările legate de fluxurile constante de venit provenite din jocuri de noroc în sectorul sportului. Ar trebui luate în considerare apelurile la finanțarea durabilă a sportului prin surse publice și private și la stabilitatea financiară a sectorului sportiv atunci când se examinează prestarea de servicii legate de jocurile de noroc pe piața internă. Nu toate statele membre au adoptat aceeași abordare în materie de reglementare în ceea ce privește drepturile de proprietate intelectuală și jocurile de noroc, în special valoarea drepturilor de proprietate pentru organizatorii de competiții sportive în raport cu manifestările pe care le organizează, precum și în ceea ce privește chestiunea drepturilor de imagine în sport.

Conform rezultatelor unui studiu realizat între 2009 și 2011², se remarcă mai multe modele de finanțare a sportului în Uniunea Europeană. Patru surse de venituri au permis identificarea de tendințe majore și gruparea țărilor în funcție de acestea: nivelul de participare (măsurat prin plata taxelor de membru al clubului), nivelul finanțării publice pe cap de locuitor, mărimea contribuțiilor directe ale gospodăriilor și, în final, contribuția voluntariatului. Modelul Nord și Vest european se caracterizează printr-un nivel ridicat de

² <https://en.calameo.com/read/0007615853551b8edc75b>

participare la cluburile sportive (estimat în studiu la peste 25%). Nivelurile finanțării publice și private sunt importante. Finanțarea publică este estimată la aproximativ 70 EUR / locuitor, în comparație cu aproximativ 200 EUR / locuitor. pentru gospodării, o valoare relativ moderată în comparație cu nivelul de trai. Cota finanțării publice în sportul în masă este foarte importantă, în special prin finanțarea infrastructurii sportive. Rolul loteriilor nu este neglijabil în finanțarea sportului în Scandinavia, unde acesta reprezintă aproximativ 15 € /locuitor. Acest rol este mai puțin important în Țările de Jos și în Luxemburg. În fine, contribuția voluntarilor este extrem de ridicată și poate reduce în continuare costurile pentru furnizarea de servicii de calitate. Numărul lor este estimat la mai mult de 6 la 100 de locuitori, echivalentul a peste 100 € /locuitor, o resursă foarte importantă pentru sporturile de masă.

Modelul sud-european sau mediteranean se caracterizează printr-un nivel mai scăzut al finanțării publice (40 € / locuitor) decât în modelul nord-european. Nivelurile de participare sunt de asemenea mult mai mici: doar 10% din populație este membră a unui club sportiv. Ponderea voluntarilor este destul de limitată: reprezintă mai puțin de 2% din populație. Aceste țări, pe de altă parte, au o cultură importantă a sportului la nivel înalt, cu o parte semnificativă din finanțarea de stat în Spania și Portugalia. Ponderea cheltuielilor gospodăriilor destinate sportului este, de asemenea, mult mai mare decât în țările modelului din Europa de Nord, în raport cu nivelul de trai. Prin intermediul politicilor actuale de austeritate, dezvoltarea surselor private de finanțare devine o problemă majoră.

Pe modelul est-european finanțarea publică rămâne foarte scăzută în țările din est, unde mai puțin de 3% din populație este activă într-un club. Având o valoare de aproximativ 20 de euro pe locuitor, această finanțare publică este destinată, în cea mai mare parte, federațiilor și sportului de top și, în ciuda limitelor sale, rămâne principala sursă de finanțare. Cererea este foarte limitată, iar nivelul salariilor este relativ scăzut, ceea ce nu împinge gospodăriile la cheltuieli mari (10 € / locuitor). Mai puțin de 1% din populație este implicată în activități de voluntariat sportiv. Polonia și Bulgaria sunt puțin diferite, deoarece finanțarea publică și cheltuielile gospodăriilor sunt mai mici, dar loteriile joacă un rol mai mare.

Regatul Unit reprezintă un caz special în care rolul finanțării private este foarte mare, iar cel al statului este foarte limitat. Numai finanțarea provenită de la companii este mai mare decât totalitatea finanțărilor publice. Acest nivel scăzut al finanțării publice este compensat de o foarte bună redistribuire a veniturilor între sportul de înaltă performanță și sportul de masă. În plus, rolul loteriei naționale și al pariurilor sportive este foarte important pentru finanțarea proiectelor: 500 de milioane de euro pe an sunt dedicate sportului, dintre care 76% pentru sporturile de masă. Țara are 16% sportivi legitimați la un club și o organizație specială dedicată în totalitate sportului de agrement. Gospodăriile casnice cheltuiesc în medie 400 € / locuitor. pentru sport și sunt dispuși să plătească pentru sport. Nivelurile voluntarilor sunt similare cu cele din țările nord-europene.

Un alt caz special îl reprezintă Republica Cehă, unde, ca și în țările din Europa Centrală și de Est, finanțarea publică este destul de scăzută: 20 EUR / locuitor. Totuși, aceasta se evidențiază pe mai multe elemente. În primul rând, fata de alte țări care au mai puțin de 3% sportivi legitimați la un club, 24% dintre cehi practică sport într-un club. Cu 4,4 voluntari implicați în activități sportive pentru 100 de locuitori, Cehia se distinge de forța activității sale de voluntariat. În sfârșit, gospodăriile cheltuie mai mult pe sport decât în restul țărilor din Europa Centrală și de Est: aproximativ 30 de euro pe locuitor, chiar

dacă acestea rămân relativ scăzute. Loteria are, ca în Bulgaria și Polonia, un rol mai important decât în restul țărilor din Europa Centrală și de Est³.

II. Situația în anumite state membre ale Uniunii Europene

BELGIA

Belgia nu are o tradiție foarte puternică în domeniul sportului, în afară de fotbal, ciclism și alte câteva sporturi neretribuite.

Belgia este compusă din trei districte lingvistice și comunități etnice distincte (franceză, flamandă și germană). Politicile sportive țin exclusiv de fiecare provincie, guvernul central având responsabilități extrem de limitate. În fiecare comunitate există un minister al sportului. Deoarece fiecare Comunitate acordă finanțări pentru sport doar în comunitatea respectivă, majoritatea domeniilor sportive sunt organizate în federații în fiecare comunitate.

În conformitate cu principiul subsidiarității, stabilirea faptului că aspectele politicii ar trebui să fie gestionate de cel mai scăzut nivel politic și administrativ posibil și cât mai aproape de cetățeni, federațiile sportive, precum și autoritățile sportive locale joacă un rol important în politica sportului flamand, în special în ceea ce privește Sportul pentru toți. Prin urmare, se va acorda o atenție specifică acestor furnizori specifici.

Introducerea așa-numitei autonomii culturale în 1969 a marcat începutul unei politici sportive în Flandra. Flandra a fost, împreună cu țările nordice, una dintre regiunile pioniere din Europa care a lansat campanii de tipul „Sport for All” la scară largă. Carta europeană a sportului pentru toți (Consiliul Europei 1975) și Carta internațională a educației fizice și sportului (UNESCO 1978) au fost, timp de zeci de ani, fundamentele programelor naționale de politică sportivă. Sprijinul de stat nu mai era doar legitimat, ci și dorit. La mijlocul anilor '70, politica sportivă flamandă timpurie a fost înglobată prin două decrete. De acum înainte, organizațiile naționale (adică federațiile sportive) și autoritățile locale sunt din ce în ce mai implicate ca parteneri în politica sportivă. În timpul acestui așa-numit proces de guvernare a sportului, agențiile guvernamentale au avut un impact tot mai mare asupra organizării sectorului sportiv flamand. Inițial, politica sportivă publică s-a concentrat pe investiții în infrastructura sportivă.

Important pentru dezvoltarea unei politici sportive locale în Flandra a fost Decretul din 1976 privind subvențiile pentru salariile oficialilor sportivi care lucrează în centre sportive municipale recunoscute. Aceste subvenții au fost acordate dacă au fost îndeplinite criteriile de infrastructură sportivă. Impactul acestui decret a fost evident: un sfert din autoritățile sportive municipale din Flandra a fost înființate în anii '70 și o altă treime în anii '80. Un al doilea decret important adoptat în anii '70 a fost Decretul din 1977 privind recunoașterea și subvenționarea organizațiilor sportive organizate la nivel național. Ca urmare a repartizării problemelor sportive ca responsabilitate a comunităților din Belgia, acest decret intenționa să împartă federațiile sportive naționale într-o aripă de limbă olandeză (flamandă) și una de limbă franceză (valonă). Aceasta a devenit o condiție ca federațiile sportive să primească subvenții. În prezent, aproape toate federațiile sportive au desfășurat această împărțire, inclusiv un sistem separat de administrare și competiție în Flandra și Valonia.

³ <https://www.taurillon.org/les-differents-modeles-du-financement-du-sport-en-europe>

Din anii '90, guvernul flamand a preluat controlul crescând asupra peisajului sportiv din Flandra. O serie de noi decrete sportive au intrat în vigoare, cum ar fi Decretul din 1995 privind recunoașterea și finanțarea departamentelor sportive municipale și provinciale (Guvernul flamand 1995). Acest decret impunea ca guvernele locale și provinciale să instaleze o autoritate sportivă autonomă în administrația sa cu personal calificat pentru a primi subvenții de la guvernul flamand. Prin acest decret, accentul a trecut de la infrastructura sportivă la promovarea sportului. Subvențiile nu mai erau destinate salariilor, ci trebuiau folosite ca resurse operaționale.

Începutul noului mileniu a dat naștere unor schimbări (legale) considerabile în peisajul sportiv flamand, atât la nivel local, cât și la nivel regional. Începând cu 2008, pe baza decretului Sportul local pentru toți (Guvernul flamand 2007), un plan de politică sportivă locală cu subiecte principale obligatorii (inclusiv directive bugetare) a fost o condiție pentru ca municipalitățile să primească subvenții sportive de la guvernul flamand. Alte caracteristici ale acestui decret au fost un sistem de cofinanțare și un accent puternic pe participarea publicului la diferitele etape ale elaborării politicilor. După o ușoară modificare în 2014, legislația privind politica sportivă locală s-a schimbat în detaliu în 2016. Pentru a oferi guvernelor locale mai multă autonomie și mai puțină administrare, subvențiile flamande pentru sport, precum și pentru tineri, cultură etc. au fost integrate în ansamblu de granturi din partea guvernului flamand către municipalități. Odată cu această integrare, au dispărut condițiile pentru a primi subvenții și stipularea că fondurile trebuie utilizate pentru obiectivele specifice ale politicii.

Ca parte a domeniului cultural, competențele guvernamentale belgiene cu privire la sport sunt responsabilitate exclusivă (politică și bugetară) a celor trei comunități. În consecință, Flandra și Valonia diferă semnificativ în procesele de elaborare a politicilor sportive respective. Elaborarea de politici sportive în Valonia este caracterizată în principal de reglementare și monitorizare, în timp ce în Flandra predomină o puternică implicare civică în sport. Municipalitățile flamande primesc subvenții pentru punerea în aplicare a unei politici sportive locale, în timp ce în Valonia, accentul este pus mai degrabă pe furnizarea și gestionarea centrelor sportive locale.

Federațiile sportive naționale sunt membre ale Comitetului olimpic și interfederal belgian (BOIC). BOIC reprezintă Mișcarea Olimpică și valorile ei în Belgia și are ca rol de susținere, coordonare și conducere pentru sporturile de elită din Belgia. Loteria Națională este sponsorul principal al BOIC. Alte surse de venit sunt, printre altele, subvenții ale comunităților și inițiative proprii.

În Flandra, municipalitățile sunt principalii investitori publici în sport. Aceștia sunt responsabili pentru 73% din finanțarea publică regulată pentru sport. În 2014, domeniul sportului a fost al cincilea domeniu de costuri cele mai mari din municipiile flamande: 4,9% din bugetul lor a fost cheltuit pentru sport. Subvenționarea asociațiilor voluntare este una dintre principalele preocupări pentru guvernele locale. Se estimează că cluburile sportive primesc subvenții din partea administrațiilor locale de 16,3 milioane EUR. Trebuie menționat totuși că subvențiile indirecte (logistică, prestarea serviciilor publice etc.), deși sunt o formă comună de sprijin, nu sunt luate în considerare în aceste cifre. Subvențiile de la administrația locală asigură 8,6% din veniturile cluburilor sportive. Aproximativ 85% din finanțarea publică este cheltuită pentru sporturile de bază versus 15% pentru sporturile de elită.

Începând cu 2016, Guvernul flamand își rezervă anual fonduri de 14,5 milioane de euro pentru politica sportivă locală. În 2014, subvenția pentru municipalitățile flamande de la guvernul flamand pentru domeniul politic al sportului a fost de 1,44 EUR per locuitor. Per locuitor, cheltuielile locale pentru sport se ridică la 54 de euro. Astfel, proporția subvențiilor flamande din totalul cheltuielilor cu sporturi locale poate fi considerată destul

de mică. În total, federațiile sportive flamande au primit subvenții de la Guvernul flamand în 32 de milioane de euro în 2013. Aceste subvenții sunt egale cu 44,7% din veniturile totale ale federațiilor sportive. O analiză de extrapolare a arătat că federațiile sportive flamande, pe lângă finanțarea publică, generează 40 de milioane de euro ca venituri proprii (din sponsorizări, contribuții ale unor cluburi sau alte organizații etc.). În plus, volumul financiar total al sectorului federației sportive flamande se ridică la aproximativ 72,4 milioane EUR.

Decretul privind federațiile sportive din 2016 prevede două canale principale de subvenție pentru federațiile sportive recunoscute. Pe de o parte, federațiile se pot califica pentru subvenții generale pentru a-și susține personalul și costurile de funcționare în schimbul îndeplinirii sarcinilor de bază stipulate (organizarea de cursuri competitive și / sau de recreere și de formare sportivă, sprijinirea cluburilor sportive, furnizarea de informații și promovarea disciplinei sportive). Dacă federațiile sportive îndeplinesc aceste sarcini de bază, subvențiile se acordă în funcție de numărul de membri (cantitativ) și pe baza unui set de principii de calitate (sfera federației, calitatea ofertei, buna guvernare). Combinația de criterii de finanțare cantitative și calitative oferă posibilitatea guvernului de a monitoriza producția federațiilor sportive. Pe de altă parte, federațiile sportive se pot înscrie la acțiuni de politici speciale (sporturi de tineret, sport accesibil, inovație, tabere de vară, sporturi de elită) în schimbul finanțării opționale⁴.

Odată cu reforma instituțională din 1980, Comunitatea franceză este responsabilă pentru politica sportivă și managementul infrastructurii sportive. În 1983, ADEPS (Administrația de educație fizică și sport) a devenit una dintre direcțiile generale ale Ministerului Comunității Franceze. La 1 ianuarie 1994, Comunitatea franceză a transferat Regiunii valone și Comisiei comunitare franceze (COCOF) exercitarea competențelor sale în ceea ce privește infrastructurile sportive. Decretul din 8 decembrie 2006 privind organizarea și subvenționarea sportului în Comunitatea franceză⁵ reglementează:

- drepturile și obligațiile generale ale cercurilor și ale membrilor acestora;
- recunoașterea ca sportiv la nivel înalt, speranță sportivă și partener de formare;
- recunoașterea federațiilor sportive și a asociațiilor sportive;
- burse acordate federațiilor;
- încadrarea;
- formarea instructorilor.

Capitolul V al Decretului menționat abordează și problema subvențiilor. Astfel, conform art 30.1, în fiecare an, Guvernul acordă fiecărei federații sportive, federației sportive recreative și unei asociații sportive recunoscute o subvenție de funcționare fixă. Această subvenție este destinată să acopere o parte din cheltuielile suportate de federațiile și asociațiile recunoscute pentru a asigura atât funcționarea lor de bază în contextul îndeplinirii scopului lor corporativ, cât și remunerarea personalului administrativ al federațiilor sportive recunoscute și asociația menționată la articolul 25 alineatul (1) și personalul directorilor administrativi și sportivi ai federațiilor sportive de agrement și ai asociațiilor sportive. Pentru federațiile sportive și asociații menționate la articolul 25 alineatul (1), subvenția acordată fiecăreia este egală cu cea mai mare subvenție de funcționare acordată în ultimii trei ani de la intrarea în vigoare a prezentului decret în temeiul dispozițiilor decretului din 26 aprilie 1999 de organizare a sportului în Comunitatea franceză menționat la articolul 51.

În cazul federațiilor sportive de agrement și al asociațiilor sportive, subvenția acordată fiecăreia este egală cu cea mai mare, obținută în ultimii trei ani care precedă

⁴ <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/19406940.2017.1362570>

⁵ http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=fr&la=F&table_name=loi&cn=2006120866

data intrării în vigoare a prezentului decret prin adăugarea subvenției de funcționare și a subvenției complementare pusă în lichidare în temeiul dispozițiilor decretului din 26 aprilie 1999 de organizare a sportului în Comunitatea franceză menționat la articolul 51. Subvenția de funcționare forfetară este majorată cu 2,5% în cazul în care federația sau asociația în cauză deține între 20 și 33% sportivi aparținând genului minoritar sau ° 5% în cazul în care federația sau asociația în cauză deține mai mult de 33% din atleții care aparțin genului minoritar. Valoarea subvenției de funcționare forfetară este legată de fluctuațiile indicelui prețurilor de consum. Indicele de bază al prețurilor de consum este în vigoare la 1 decembrie 2007.

Guvernul poate acorda o subvenție complementară pentru a sprijini punerea în aplicare a unui plan de dezvoltare a programelor sportive la nivel înalt, inclusiv pentru personalul sportiv necesar implementării acestuia. În cazul unui eveniment excepțional sau al unei noi situații care implică o federație sau o asociație recunoscută, Guvernul poate, din proprie inițiativă sau la cererea federației sau asociației în cauză, să evalueze factorii care ar putea duce la o schimbare semnificativă, pozitivă sau negativă, în cheltuielile de funcționare și adaptarea în consecință a subvenției fixe anuale de funcționare atribuite acesteia.

De asemenea, pentru a încuraja practicarea unui sport în rândul copiilor, în Belgia există tichetele pentru sport⁶. Acestea reprezintă un ajutor acordat de Comunitatea franceză pentru promovarea practicii sportive în rândul copiilor cu vârsta cuprinsă între 6 și 18 ani, cu o situație socio-economică fragilă. Tichetul pentru sport poate fi folosit în special pentru: afiliere la un club sportiv; înscrierea pentru un stagiul sportiv; achiziționarea de echipamente. Suma subvenționată pentru tichetele de sport este lăsată la latitudinea autorităților locale.

Având structuri proprii și buget, în Belgia, fiecare aripa comunitară a federațiilor scindate a preluat destinul sportului său în cadrul Comunității, fără a fi nevoite să-și facă griji cu privire la ce se întâmplă cu omologii săi din alte Comunități. Această împărțire are avantaje și dezavantaje.

Legea fiscală belgiană prevede un regim fiscal specific sportivilor nerezidenți. Veniturile care rezultă din activitățile desfășurate în Belgia sunt supuse impozitului pe venit nerezidenți, indiferent dacă venitul a fost plătit sau acordat jucătorilor înșiși sau unei alte persoane fizice sau juridice. Impozitul va fi reținut la sursă de către contribuabilul sau intermediarul care plătește veniturile (în general clubul sau organizatorul de evenimente), la o rată forfetară de 18%⁷.

GERMANIA

Cluburile sportive și organele de conducere sportive din Germania sunt organizate în mod tradițional sub formă de asociații (înregistrate, fără scop lucrativ), în conformitate cu secțiunea 21 și următoarele. din Codul civil german (BGB)⁸.

În conformitate cu legislația germană, asociațiile beneficiază de un grad larg de autonomie pentru a-și reglementa propriile afaceri, inclusiv dreptul de a elabora reglementări interne și de a institui un mecanism intern de soluționare a litigiilor. Dacă sunt organizate ca asociații fără scop lucrativ, în conformitate cu secțiunea 51 din Codul

⁶ https://www.belgium.be/fr/formation/temps_libre/sport

⁷ https://www.altius.com/images/Publications/Demeulemeester/The_Sports_Law_Review_2nd_edition_Belgium.pdf

⁸ https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_bgb/

veniturilor german(AO), asociațiile beneficiază de anumite avantaje fiscale. Pentru a fi recunoscute ca asociații non-profit, organizațiile se pot angaja în continuare în activități comerciale secundare (închirierea unui stadion, vânzarea de bilete la un eveniment sportiv etc.), a căror rentabilitate financiară trebuie utilizată pentru a finanța activitățile non-profit. Cu toate acestea, dacă o asociație generează un profit prin sponsorizare și comercializare, aceasta își va transfera în mod regulat activitățile comerciale către o entitate juridică separată (comercială)⁹.

Germania nu are o legislație federală specifică activităților sportive, însă Constituția și legea civilă stipulează că cetățenii germani au dreptul de a participa la competiții sportive. La nivel local, fiecare stat și-a dezvoltat propriile reglementări sportive care îi încurajează pe oameni să participe la competiții naționale și internaționale. La nivel federal, Ministerul de Interne este responsabil cu sponsorizarea și promovarea sportului. Politica sportivă germană se bazează pe următoarele principii:

- autonomie;
- finanțarea activităților sportive;
- cooperarea cu organizațiile sportive.

Germania are peste 84 de federații sportive recunoscute. Cele mai importante sunt Confederația Sportivă Germană (Deutscher Sportbund, DSB) și Comitetul Olimpic German. DSB cuprinde toate organizațiile sportive federale și de stat. Multe companii implicate în activități de educație și știință legate de sport sunt, de asemenea, membre ale DSB. Organizațiile sportive din Germania sunt guvernate de Codul civil. Germania este, de asemenea, un participant activ la competițiile sportive internaționale și promotor al politicilor sportive internaționale.

Unul dintre cele mai importante aspecte ale sportului este finanțarea care este prezentă atât la nivel federal, cât și la nivel regional. Ministerul de Interne a elaborat mai multe reglementări privind finanțarea activităților sportive. Banii primiți de asociații sau companii implicate în astfel de activități primesc finanțare de la bugetul de stat prin subvenții sau prin venituri din loterie. Finanțarea publică poate fi obținută numai dacă:

- proiectul nu poate fi sprijinit prin alte mijloace;
- se poate avea încredere în organizația care primește fondurile;
- fondurile nu vor fi direcționate către alte proiecte;
- beneficiarul este solvabil financiar;
- fondurile sunt garantate.

Guvernul verifică dacă fondurile sunt utilizate în mod corespunzător.

Codul fiscal prevede scutiri de taxe pentru organizațiile sportive non-profit. De asemenea, donațiile către cluburile sportive sunt deductibile.

Impozitele în Germania sunt aplicate la nivel guvernamental federal (Bund), la nivel de stat (Länder) și la nivel municipal (Städte / Gemeinden). Germania are impozite directe și indirecte aplicabile persoanelor fizice și afacerilor. Impozitul pe profit este plătit de societăți, cum ar fi întreprinderile publice și private, societățile cu răspundere limitată, cooperativele, asociațiile și fundațiile. Proprietățile unice și parteneriatele sunt impozitate pe baza sistemului de venituri personale. Fundațiile caritabile, bisericile și cluburile sportive sunt scutite de plata impozitului pe profit¹⁰.

Studiile economice efectuate la nivelul UE au arătat că activitățile adiacente precum publicitatea, pariurile sportive etc. contribuie de asemenea la consolidarea

⁹ <https://thelawreviews.co.uk/edition/the-sports-law-review-edition-5/1211683/germany>

¹⁰ <https://www.lawyersgermany.com/sports-law-in-germany>

bugetelor, o mare parte dintre sumele financiare reîntorcându-se în sport sub formă de finanțare (ex. În Germania 7% din PIB este generat de către activitățile sportive¹¹).

Majoritatea cluburilor care și-au capitalizat secția de fotbal în societăți comerciale SA respectă jurisdicția economică impusă de Liga Profesionistă și de UE. Mai există și societăți FC în comandita pe acțiuni, în care acționarii suportă cu bani proprii deficitul ca atare.

Cele 91.000 cluburi sportive care funcționează în Germania, în cadrul cărora activează mai mult de 27,6 milioane de membri, sunt considerate un liant care consolidează societatea germană. Cifrele au fost date publicității în urma efectuării a două studii inițiate de către Ministerul Federal al Economiei și Tehnologiei din Germania, unul cu tema “Importanța sportului de masă și de performanță în sfera publicității, sponsorizării și drepturilor media”, iar cel de-al doilea referitor la “Importanța economică a consumului de sport în Germania”. Ambele studii au evidențiat faptul că atât sportul de performanță, cât și cel de masă au un rol remarcabil atât în domeniul consumului privat, cu efecte benefice în economia germană, cât și în viața socială.

Presa germană a prezentat concluziile lui Ernst Burgbacher, secretarul de stat din cadrul Ministerului Federal al Economiei și Tehnologiei, după analizarea celor două studii: “Sportul și cluburile sportive sunt piatra de temelie a bunăstării societății și au o contribuție indispensabilă în viața socială din Germania. În același timp, cu veniturile de aproximativ 100 miliarde de euro pe an realizate din vânzări, sportul are o importanță economică specială. Mai exact, prin sport se rulează sume de aproape 90 miliarde de euro pe an, plus încă circa 6 miliarde de euro pe an care sunt cheltuite pentru publicitate, sponsorizări și alte drepturi media. De asemenea, demn de luat în seamă este faptul că 75% din sponsorizări provin de la companiile mici și mijlocii. La toate acestea se adaugă faptul că sportul este un element determinant pentru turism, indiferent că poate fi luat în calcul ca ocupație de agrement, de performanță sau de participare, în timpul liber, la un eveniment sportiv major”.

Comentând rezultatele studiilor, dr. Thomas Bach, președintele Federației Sporturilor Olimpice din Germania (Comitetul Național Olimpic German) și vicepreședinte al Comitetului Internațional Olimpic, s-a declarat mulțumit la rândul său: “Aceste cifre reflectă nu numai importanța sportului în politica socială, dar și semnificația lui economică. Aici se poate vedea cât de reale sunt impulsurile economice generate de sport, datorită cărora acesta poate fi considerat unul dintre sectoarele economice vitale din Germania”¹².

În sectorul sportului organizat, Confederația Germană a Sporturilor Olimpice, împreună cu Asociația Medicală Germană și diverse societăți de asigurări de sănătate au elaborat un program menit să îmbunătățească sănătatea, numit „Marca de Calitate: Sănătate prin Sport”. Cluburile sportive trebuie să îndeplinească următoarele criterii standardizate pentru a primi marca de calitate: oferte orientate către anumite grupuri; instructori calificați; structură organizatorică uniformă; control medical preventiv; să fie susținute de managementul calității; să acționeze ca parteneri de servicii de sănătate activi. Sunt disponibile aproximativ 14 000 de cursuri certificate cu exerciții pentru prevenirea bolilor cardiovasculare, pentru spate și de relaxare, în aproximativ 8 000 de cluburi sportive. Măsuri adiacente precum documentație sistematică, cercuri de calitate și formarea continuă obligatorie pentru instructori garantează un management al calității

¹¹ http://www.fssu.ro/wp-content/uploads/2016/10/Strategia-Sportului-Scolar-si-Universitar-pentru-perioada-2016_2032.pdf

¹² <https://www.capital.ro/sportul-aduce-germaniei-beneficii-de-100-miliarde-euro-pe-an-162686.html>

cuprinzător. Un concept de comunicare complementar cu o bază de date online și dezvoltarea programului „Prescrierea de activitate fizică” în cooperare cu societățile de asigurări de sănătate și cu asociațiile medicale asigură un nivel înalt de eficacitate.

Dezvoltarea politicilor de prevenire în Germania din ultimele două decenii oferă un exemplu de mod în care pot evolua fondurile de asigurări de sănătate ca principal actor în promovarea activității fizice. Începând din 1989, fondurile publice de asigurări de sănătate din Germania au fost obligate prin lege să aibă un rol activ în domeniul prevenirii bolilor și promovării sănătății. În 2000, principalele asociații de fonduri și-au definit, în consecință, domeniile prioritare de acțiune în prevenirea primară. Potrivit acestor definiții, promovarea activității fizice a devenit unul dintre domeniile prioritare. În vederea reglementării și monitorizării calității acțiunilor asociate domeniilor prioritare, fondurile au convenit asupra unor obiective de calitate specificate și au elaborat orientări concrete pentru punerea în aplicare a acestora. O consecință importantă a elaborării acestei politici a fost faptul că majoritatea acestor programe de activități fizice menite să îmbunătățească sănătatea din Germania sunt fie oferite direct, prin fonduri de asigurări de sănătate, fie finanțate de acestea din urmă. Întrucât subvențiile sunt restricționate prin lege la programe de activități fizice bazate pe date concrete și pe calitate garantată, cluburile sportive și alți furnizori de programe de activități fizice menite să îmbunătățească sănătatea care cooperează cu fondurile de asigurări de sănătate și-au îmbunătățit considerabil standardele de gestionare a calității.¹³

ITALIA

La adoptarea noii Constituții în 1947 (6), legiuitorul italian nu a considerat încă necesar să includă dispoziții referitoare la sport. Cu toate acestea, dezvoltarea remarcabilă a sportului în următoarele decenii și rolul important dobândit de sport în Italia, au făcut ca în Constituția¹⁴ din 2001 să fie incluse prevederi referitoare la acest subiect. Într-un amendament constituțional care realoca compentă legislativă a statului italian și a regiunilor în domeniul sportului a fost adăugat articolului 117. Această realocare a competențelor a avut loc în conformitate cu principiul subsidiarității și a procesului de luare a deciziilor și a îndeplinirii sarcinilor publice cât mai aproape de cetățean. Articolul 117 prevede că reglementarea activităților sportive trebuie să fie efectuată de statul italian și de autoritățile regionale. Competențele legislative privind problemele sportive se află acum în principal în rândul numeroaselor autorități regionale. Cu toate acestea, regulile elaborate de guvernul național vor avea prioritate față de regulile regionale în orice moment.

Legislația sportivă italiană prezintă unele caracteristici care nu permit integrarea ei în nici unul dintre cele două modele (liberal sau intervenționist). Într-adevăr, nu numai că statul italian i-a recunoscut Comitetului Național Olimpic Italian (CONI) atribuțiile ce-i revin prin apartenența la CIO și din poziția sa de vîrf în mișcarea sportivă ca “federație a federațiilor sportive”, în plus i-a încredințat în calitate de instituție publică, sarcina de-a promova și dezvolta activitatea pentru binele fizic și moral al cetățenilor. În Italia, legea de bază a sportului s-a născut din voința legiuitorului de a delega funcțiile statului în materie de sport unei organizații publice, CONI.

¹³ http://ec.europa.eu/assets/eac/sport/library/policy_documents/eu-physical-activity-guidelines-2008_en.pdf

¹⁴ <https://www.senato.it/documenti/repository/istituzione/costituzione.pdf>

CONI a fost reglementat prin Legea nr. 426 din 16 februarie 1942, ca entitate publică (preexista o entitate privată, care se ocupa doar cu participarea la Jocurile Olimpice). Acest organism a primit sarcini legate de organizarea și consolidarea sportului național, cu puteri de control, disciplină și supraveghere a tuturor subiecților care se dedică unui sport. Ulterior, structura instituțională a organizării sportive italiene a lui a fost rescrisă de Decretul legislativ din 23 iulie 1999 Nr 242 (așa-numitul „Decretul Melandri”), cu scopul de a reorganiza Comitetul Olimpic Național Italian, care a abrogat, de asemenea, l. 426/42. Deși Decretul 242/99 a fost recent modificat și completat prin Decretul 15/2004 a marcat o etapă fundamentală în evoluția reglementărilor sportive. Decretul Meandri, de fapt, chiar dacă este parțial modificat, reprezintă încă punctul de referință al legislației sportive italiene. Cu legea constituțională n. 3/2001, a avut loc reforma articolului 117 din Constituție, care, inserând pentru prima dată cuvântul "sport" în textul actului nostru normativ maxim, a recunoscut regiunilor o putere legislativă concurentă în materie de organizare sportivă.

În ceea ce privește finanțarea, este important de subliniat încă din start că Guvernul central nu alocă fonduri anuale pentru sport. Cu toate acestea, ministerele guvernului central repartizează fonduri pentru evenimente sportive, cum ar fi pentru educația sportivă în școli, forțele armate). O parte din bugetul public la nivel regional, local și municipal este folosit pentru sprijinirea activităților sportive.

Legile și decretele care reglementează loteria sportivă în beneficiul CONI constituie principala formă de asistență a statului pentru sport.

Legea recentă privind stabilitatea din 2018¹⁵ - Legea nr. 205 din 27/12/2017 - prevede, de asemenea, în domeniul dreptului sportiv și al tematicii referitoare la sport. Există trei subiecte abordate: 1) noua figură a agentului sportiv CONI; 2) atleți neprofesioniști; 3) finanțarea proiectelor sportive.

Noua Lege a Stabilității din 2018, la punctul 369 al art. 1, a înființat Fondul unic pentru sprijinirea dezvoltării mișcării sportive italiene.

Același Fond prevede, de asemenea, pentru finanțarea unei contribuții economice în beneficiul tuturor acelor persoane (persoane juridice, asociații etc.), care prezintă un proiect menit să favorizeze inițiativele legate de: încurajarea inițierii practicilor sportive pentru persoanele cu dizabilități; sprijinirea realizării unor evenimente fotbalistice de importanță internațională; garantează dreptul la sport pentru minori (inclusiv prin campanii de sensibilizare); sprijinirea punerii în aplicare a evenimentelor sportive naționale și internaționale ale femeilor.

Fondul în cauză are un buget de 12.000.000 euro pentru 2018, 7.000.000 euro pentru 2019, 8.200.000 euro pentru 2020 și 10.500,00 euro pentru 2021. Vor fi premiați cei care au prezentat la controlul CONI proiecte pe teme menționate mai sus, si vor primi aprobarea și decizia ulterioară a Consiliului de Miniștri emisă în consultare cu ministrul Economiei și Finanțelor.

Sponsorizarea este în general definită ca o tranzacție legată de afaceri în care un sponsor primește un beneficiu comercial în schimbul plății de bani sau al furnizării de asistență în natură. Beneficiul provine de obicei din expunerea pe care sponsorizarea o poate genera pentru sponsor.

În Italia, un contract de sponsorizare este considerat a fi un contract de publicitate, adică un schimb financiar de servicii bilaterale. Ca atare, costurile de sponsorizare sunt, în general, tratate în același mod ca și costurile de publicitate și sunt deductibile fiscal din art. 108 din Decretul prezidențial nr. 917/1986 (Codul veniturilor interne), atât timp cât este indicat clar ce spațiu publicitar a fost garantat în schimbul sponsorizării specificate

¹⁵ <https://www.guidafisco.it/legge-di-stabilita-testo-1416>

plătite. Același Cod de venituri interne disciplinează beneficiile în favoarea persoanelor fizice și a companiilor care suportă cheltuieli pentru activități de interes social. În conformitate cu prevederile Codului (în special art. 15), următoarele tipuri de cheltuieli li se acordă o indemnizație de impozit de 19%:

- plăți voluntare către asociațiile de dezvoltare socială.
- plăți voluntare în favoarea inițiativelor umanitare.
- plăți voluntare în sectorul divertismentului.
- plăți voluntare în favoarea școlilor.
- plăți voluntare pentru activități cu o valoare culturală sau artistică importantă.
- donații voluntare de numerar către partidele și mișcările politice.
- donații în numerar făcute în favoarea asociațiilor sportive de amatori.

Persoanele fizice și entitățile care fac obiectul impozitului pe profit (în special societățile comerciale, entitățile comerciale și non-comerciale) pot deduce din veniturile totale declarate toate donațiile în bani sau în natură făcute către următorii subiecți:

- organizații non-profit (ONLUS),
- fundații și asociații recunoscute al căror statut include protejarea, promovarea și dezvoltarea proprietății cu valoare artistică, istorică și scenică;
- fundații și asociații recunoscute ale căror obiective statutare sunt dezvoltarea și promovarea activităților de cercetare științifică;
- ONG-uri pentru țările în curs de dezvoltare,
- Instituții religioase,
- Universități și centre de cercetare.

Decretul nr. 84 din 2014 a instituit un credit fiscal („bonus de artă”) în favoarea persoanelor fizice sau a companiilor care fac donații în numerar pentru a sprijini intervențiile în sectoarele culturale și artistice. Creditul fiscal este temporar (doar pentru anii de impozitare din 2014 până în 2016) și este egal cu 65% din suma investită pentru întreținerea, protejarea sau restaurarea patrimoniului cultural public, construcția de noi facilități sau sprijinul acordat instituțiilor culturale în sectoarele muzical și de divertisment. Aceste reguli vizează simplificarea, pentru perioada considerată, a stimulentele pentru donații cu privire la patrimoniul cultural, oferind un cadru unic pentru persoane fizice și companii.

Acordul de sponsorizare nu este un contract tip, deoarece nu este reglementat în mod expres de Codul civil italian. Prin urmare, disciplina aferentă este reconstruită folosind regulile și principiile generale privind contractele. În sistemul sportiv, în funcție de relația specifică dintre sponsor și sponsorizat, pot exista următoarele categorii generale: sponsor de numire (De exemplu, începând cu sezonul 2018/2019, liga italiană de fotbal din divizia a doua, Serie B, a fost numită Serie BTK ca urmare a unui parteneriat comercial cu compania indiană producătoare de anvelope BKT), sponsor oficial, furnizor oficial (De exemplu, acordul dintre furnizorul italian de internet, Aruba.it și Racing Ducati SuperBike Team a condus la o cooperare imersivă prin furnizarea de activități de marketing și comunicare în continuare către o sponsorizare tradițională a titlurilor.) și sponsor tehnic.

Începând cu 14 iulie 2019, sponsorizarea și publicitatea ilegală pot genera amenzi contractorilor de publicitate, calculate ca fiind cea mai mare de 20% din valoarea acordului sau o sumă forfetară de 50.000, EUR. Autoritatea italiană de reglementare a comunicațiilor (AGCOM) este însărcinată cu monitorizarea respectării noii legislații și are puterea de a sancționa pe cei care încalcă.⁵¹ Toate sumele ridicate din amenzi

administrative vor fi alocate pentru finanțarea cheltuielilor Ministerului Sănătății din Italia¹⁶.

OLANDA

Ministerul Sănătății Publice, Bunăstării și Sportului este responsabil pentru politicile naționale în domeniul sportului și include în mod regulat cluburile sportive în aceste politici. Acest minister se axează pe sport și sănătate, participarea la sport și dezvoltarea talentelor. Bugetul alocat pentru sport de către minister este de 130 de milioane de euro. Ministerul Educației, Culturii și Științei stabilește politicile privind educația fizică și sport în școală. În mod similar cu Danemarca, în Constituția națională din 1848 este inclus și "dreptul civil de asociere".

În constituție, guvernul este, de asemenea, obligat să creeze condiții pentru locuitori pentru dezvoltare civilă și culturală și pentru petrecerea timpului liber. În afară de aceasta, nu există nicio baza juridică elaborată de către guvernul național pentru o politică sportivă distinctă.

Începând cu anii 1960, cluburile sportive au fost folosite din ce în ce mai mult pentru a contribui la politicile guvernamentale naționale și locale. La nivel național, incluziunea socială este un obiectiv politic important, de ex. integrarea minorităților etnice în societate. Cluburilor sportive li s-a atribuit un rol distinct în această politică. Acestea nu sunt niciodată subvenționate direct de către guvernul național, ci prin municipalități sau organisme naționale de conducere pentru sport. Mai multe grupuri țintă sunt subreprezentate în ceea ce privește participarea sportivă și în calitatea de membru al clubului sportiv, iar Ministerul Sănătății Publice, Bunăstării și Sportului susține diferite programe de stimulare a participării sportive și a activităților fizice în grupurile țintă și, indirect, de sprijinire a apartenenței la cluburile sportive. Aceste programe se concentrează, de obicei, pe grupuri precum tinerii ("Tineretul în mișcare", "Sportul este cool", "Participarea tuturor tinerilor la sport", "Vecinătate, educație și sport"), femeile ("Si eu fac sport"), persoanele cu handicap ("Eroi speciali"), grupurile de migranți ("Sportul este cool", "Participarea tuturor tinerilor migranți prin sport") și persoanele în vârstă.

Programele naționale actuale (de exemplu, sportul și activitatea fizică din vecinătate) urmăresc o cooperare strânsă între guvernele naționale și locale, de ex. prin conectarea fondurilor. Programele locale solicită cooperarea între organizațiile locale, cum ar fi școlile, asistența medicală, cluburile de protecție socială, cluburile sportive, organizațiile de cartier, poliția și antreprenorii. Aceste programe se concentrează asupra sportului ca mijloc de atingere a obiectivelor sociale, cum ar fi creșterea participării sociale în general, integrarea socială, un stil de viață sănătos (de exemplu, reducerea excesului de greutate, diabetul și bolile cardiovasculare) și crearea de cartiere sigure. Pentru unele dintre aceste programe naționale, cluburile sportive locale pot participa și pot obține subvenții numai dacă participă la program federația națională sau municipalitatea locală. În alte cazuri, toate cluburile sportive pot solicita un grant.

Un exemplu de program național inițiat de Ministerul Sănătății Publice, Bunăstării și Sportului și Ministerul Educației, Culturii și Științei este "*Impulse community schools, sports and culture*", în care au fost recrutați oficiali "combinați" pentru a spori furnizarea de activități sportive prin stimularea cooperării locale între școli, cluburi sportive și alte sociale. Scopul a fost de a avea în 2012 2.250 de locuri de muncă cu normă întreagă

¹⁶ <https://thelawreviews.co.uk/edition/the-sports-law-review-edition-5/1211685/italy>

pentru oficialii asociați în program. În 2012, ministrul Sănătății Publice, Bunăstării și Sportului a decis să extindă numărul oficialilor care se asociază pentru 2.900 de locuri de muncă cu normă întreagă până la sfârșitul anului 2016 și să-și extindă sarcinile. În plus, numele oficial a fost schimbat în antrenorii de sport de cartier. În ianuarie 2015, erau 2.607 de locuri de muncă cu normă întreagă pentru acești antrenori de cartier. Ambele ministere continuă să contribuie. Legislația permite voluntarilor cluburilor sportive să primească o remunerație pentru timpul petrecut și cheltuieli de 4,50 euro pe oră (2,50 euro pe oră pentru persoanele mai mici de 23 de ani), cu un maxim de 1 500 euro pe an, fără plata taxei. Aproape jumătate din cluburile sportive olandeze au voluntari care beneficiază de această măsură fiscală. Alte măsuri legislative pentru cluburile sportive privesc un prag al TVA pentru activități de strângere de fonduri (maxim 50.000 de euro, inclusiv venituri din cantină), cursuri pentru membri și o rată adaptată a TVA pentru furnizarea de facilități sportive. Importanța pentru cluburile sportive este și legislația privind loteriile prin care Lotto, inițiată de federațiile sportive naționale, este protejată. O parte din activitățile de susținere ale organelor de conducere pentru cluburile sportive depinde de granturile de la loto. Legislația națională recentă care afectează în mod indirect cluburile sportive este Legea privind asistența socială 2015 și Legea participării din 2015. Ambele acte redistribuie sarcinile publice între administrația centrală și cea locală. Legea privind asistența socială din 2015 a redesenat legislația introdusă în 2007. Aceasta a necesitat acordarea de asistență socială municipală, cum ar fi pentru persoanele cu handicap, vârstnicii sau bolnavii psihici, în scopul de a încorpora personalul voluntar de îngrijire. Legea din 2015 a redus bugetul pentru sprijinul social public cu 140 de milioane de euro. Actul de participare își propune să ajute oamenii să găsească un loc de muncă remunerată. Munca voluntară este văzută ca un înlocuitor și o pregătire utilă. Deși sportul poate contribui la realizarea obiectivelor politicii, sportul nu este menționat în niciun act specific.

Cele douăsprezece provincii din Olanda sprijină în principal programele de dezvoltare locală și acționează ca intermediari între nivelurile local și național. Provinciile finanțează consilii sportive provinciale pentru a sprijini organizațiile sportive, cum ar fi cluburile sportive, și oferă informații, cunoștințe și sfaturi cluburilor sportive. Nu există relații juridice și nici legi la nivel regional. Sprijinul și politicile la acest nivel au devenit mai puțin importante, deoarece mai puține provincii au o politică sportivă distinctă. Motivul pentru care sportul nu este o chestiune juridică la nivel regional este faptul că în Olanda orice problemă poate fi reglementată doar la două din cele trei niveluri politice (naționale, regionale sau locale).

Administrația locală are în mod normal un set de politici pentru sporirea participării sportive și dezvoltarea facilităților sportive. Furnizarea de facilități de către comunități a crescut în anii șaiszeci și șaptezeci, alături de dezvoltarea statului bunăstării și determinată de cererea tot mai mare. Cele 393 de municipalități din Olanda au un buget anual total pentru sport de 1,4 miliarde de euro, cea mai mare parte fiind pentru construirea și întreținerea facilităților sportive. Administrațiile locale oferă facilități cu taxe reduse cluburilor sportive, dar nu sunt obligate din punct de vedere juridic să facă acest lucru. Alocarea subvențiilor locale și reducerea taxelor au fost legate de decenii de gradul de participare a tinerilor la cluburile sportive, însă în ultimii ani acest lucru se schimbă și se cere o contribuție mai largă la societatea locală. În 2012, două treimi din cluburile sportive au raportat scăderea subvențiilor de la municipalitatea locală față de anul precedent. În 2013, 93% din municipalitățile locale din Olanda și-au redus efectiv bugetul pentru sport sau intenționau să facă acest lucru în viitorul apropiat. Cu toate acestea, în alte domenii de politici, reducerile economice par a fi mai severe. Ca urmare a reducerilor recente ale bugetelor sectorului public municipal, organizațiile de voluntariat sunt încurajate să joace

un rol mai important în menținerea facilităților sportive sau în punerea în aplicare a unei noi legislații, cum ar fi Legea de sprijin social și Legea participării. De exemplu, cluburile sportive pot oferi posturi de voluntari persoanelor care nu pot găsi locuri de muncă remunerate, de ex. în menținerea facilităților sportive locale, cum ar fi piscinele. Organizațiile voluntare pot avea o sensibilitate mai mare la nevoile locale. Situația este similară în Anglia, unde din 2010 dorința guvernului național de a micșora statul și de a extinde voluntariatul ca parte a unei "mari societăți" a coincis cu reduceri majore ale bugetelor locale.

Cluburile sportive locale sunt, de asemenea, invitate să participe la programe de politică națională în care se alătură forțele naționale și locale în scopul sporirii vieții active, a coeziunii sociale etc. Cluburile sportive pot adapta activitățile membrilor și pot oferi servicii sportive cu prag scăzut pentru ne-membri în cartier sau în școli pentru a susține aceste programe. Cluburile sportive care nu doresc sau nu pot oferi aceste servicii suplimentare pot pierde uneori (o parte din) subvențiile lor locale, cum ar fi o reducere a chiriei pentru facilități sportive sau compensații pentru impozite. Pentru a participa la aceste programe, cluburile trebuie să investească timp și energie în activități noi pentru oameni, dintre care majoritatea nu ar deveni membri ai clubului. De exemplu, s-a constatat că cluburile sportive care au furnizat cursuri de formare pentru școli nu au atras mulți membri tineri noi. Cu toate acestea, cluburile sportive continuă să organizeze activități în cadrul acestor programe municipale. Programele fac clubul mai vizibil în comunitate și pot atrage noi membri în viitor.

Mai multe responsabilități de reglementare sunt descentralizate și aparțin jurisdicției municipalităților. Fiecare municipalitate are propriul Regulament Local General (APV). APV este colecția de reglementări municipale în domeniul ordinii și siguranței publice. Cluburile sportive trebuie să plătească o taxă pe proprietate pentru facilitățile sportive. În unele municipalități, cluburile sportive primesc o subvenție pentru a compensa această taxă. În plus, cluburile sunt taxate pentru utilizarea drumurilor publice pentru evenimente.

În Olanda, nu există o legislație specifică privind „sponsorizarea”. Ministerul Educației, Culturii și Științei a elaborat un cod de conduită împreună cu organizațiile educaționale. Aceste reguli sunt incluse în acordul „Școli pentru învățământ primar și secundar și sponsorizare”. De asemenea, există un Registru de transparență în asistența medicală. „Transparantieregister Zorg” oferă cunoștințe cu privire la anumite relații financiare dintre companiile farmaceutice și furnizorii de servicii medicale, parteneriate ale profesioniștilor din domeniul sănătății și instituții care angajează profesioniști din domeniul sănătății. În plus, există reguli generale privind sponsorizarea în sport. Aceste reguli se pot găsi în Codul de publicitate olandez (Stichting Reclame Code) și în Legea privind tutunul.

ROMANIA

În conformitate cu legislația în vigoare, administrațiile publice locale respectiv consiliile locale și județene/consiliul general al municipiului București, pot acorda finanțări pentru proiecte și programe sportive pentru entitățile stabilite prin prevederile art. 18 alin. (2) și pentru infrastructura sportivă în baza alin. (3) din Legea educației fizice și sportului nr.69/2000 cu modificările și completările ulterioare.

În conformitate cu prevederile art. 54 din HG 884/2001 “programele sportive de utilitate publică sunt stabilite prin ordin de ministru. Aceste programe sportive sunt

stabilite prin OM 664/2018 al MTS privind finanțarea din fonduri publice a proiectelor și programelor sportive. În conformitate cu prevederile art. 3, punctul 1. din HG 1447/2007 privind normele financiare pentru activitate sportivă, termenul de activitate sportivă (parte integrantă a unui program sportiv) are următoarea explicație: “complex de acțiuni anuale și/sau multianuale care au ca scop comun îndeplinirea unor obiective cu caracter sportiv. Categoriile de acțiuni multianuale care constituie activitatea sportivă sunt: acțiunile de pregătire sportivă, competițiile sportive și alte acțiuni sportive”.

Deasemenea la punctul 16 avem definiția programului sportiv ca fiind “plan de activitate în care sunt stabilite, în ordinea desfășurării lor, etapele propuse pentru o perioadă dată; complex de acțiuni care au ca scop comun îndeplinirea unor obiective de performanță cu caracter sportiv pentru o activitate sportivă secvențială sau un sezon competițional. Categoriile de acțiuni care constituie activitatea sportivă din cadrul unui program sportiv sunt: acțiuni de selecție, acțiuni de promovare, acțiuni de pregătire sportivă, competițiile sportive, evenimentele sportive, denumite împreună acțiuni sportive”.

Legea 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general trebuie corelată cu ultimile modificări și completări ale legislației în vigoare. Din data de 13 ianuarie 2005 i-au fost aduse două modificări prin următoarele acte normative: OUG 84/2008 și Legea 111/2015.

Pentru finanțarea în sport, după promulgarea acestei legi a fost publicat OM 130/2006 privind finanțarea nerambursabilă din fonduri publice a proiectelor cluburilor sportive de drept privat și ale asociațiilor pe ramură de sport județene și ale municipiului București.

În temeiul prevederilor Legii nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general, ale Legii educației fizice și sportului nr. 69/2000, cu modificările și completările ulterioare, ale Hotărârii Guvernului nr. 884/2001 pentru aprobarea Regulamentului de punere în aplicare a dispozițiilor Legii educației fizice și sportului nr. 69/2000, Agenția Națională pentru Sport stabilea programele sportive care pot beneficia de finanțare: programul „Promovarea sportului de performanță”, programul „Sportul pentru toți”, și programul „Întreținerea, funcționarea și dezvoltarea bazei materiale sportive”.

Prin demersurile inițiate de prevederile OUG 38/2017, contextul finanțării programelor sportive se schimbă începând cu anul 2018 după consolidarea Legii 69/2000 a educației fizice și a sportului cu prevederile Legii 90/2018. Deasemenea, este important de reținut faptul că în septembrie 2018 se abrogă OM 130/2006 și este înlocuit de OM 664/2018 privind finanțarea din fonduri publice a proiectelor și programelor sportive completat de OM 321/2019.

În acest ordin de ministru apar următoarele modificări importante:

- se completează lista de programe sportive naționale cu programul „Redescoperă oina” și programul „România în mișcare”;
- se definesc cele două tipuri de finanțări: finanțarea nerambursabilă și finanțarea, astfel:

a. Finanțarea proiectelor sportive inițiate de către structurile sportive de drept privat și asociațiile pe ramură de sport județene și ale municipiului București, din cadrul programelor sportive de utilitate publică prevăzute la art. 1, se efectuează prin finanțare nerambursabilă, în conformitate cu prevederile Legii nr. 350/2005, cu modificările și completările ulterioare, cu dispozițiile prezentului ordin și cu celelalte dispoziții legale în materie.

b. Finanțarea programelor sportive, inițiate de către organizațiile sportive așa cum sunt enumerate la art. 18¹alin. (2) din Legea nr. 69/2000, cu modificările și completările

ulterioare, din cadrul programelor sportive de utilitate publică prevăzute la art. 1, se acordă în baza unei proceduri aprobate prin hotărâre a autorităților deliberative în conformitate cu dispozițiile art. 67¹alin. (3) din Legea nr. 69/2000, cu modificările și completările ulterioare.

– se construiește mecanismul de finanțare multianuală a programelor sportive și cadrul legislativ pentru finanțarea programelor sportive de către toate entitățile care participă la activitatea sportivă, așa cum sunt ele definite și enumerate în Legea 69/2000 a educației fizice și sportului:

a) finanțarea programelor sportive ale cluburilor sportive de drept public înființate pe raza unității administrativ-teritoriale;

b) finanțarea programelor sportive ale cluburilor sportive de drept privat înființate pe raza unității administrativ-teritoriale, constituite ca persoane juridice fără scop patrimonial, deținătoare ale certificatului de identitate sportivă;

c) finanțarea programelor sportive organizate în raza unității administrativ-teritoriale de către asociațiile județene/municipiului București pe ramuri de sport, afiliate la federațiile sportive corespondente;

d) finanțarea programelor sportive desfășurate în raza unității administrativ-teritoriale de către federațiile sportive naționale, direcțiile județene pentru sport și tineret, respectiv a municipiului București, ori inspectoratele școlare județene, respectiv a municipiului București;

e) finanțarea programelor sportive derulate de către Comitetul Olimpic și Sportiv Român pentru înalta performanță sportivă;

f) premiarea, în condițiile legii, a performanțelor deosebite obținute la competițiile sportive interne și internaționale oficiale.

g) finanțarea programelor sportive ale unităților și instituțiilor de învățământ, înființate pe raza autorității administrativ-teritoriale, derulate prin asociațiile sportive școlare și universitare;

h) finanțarea programelor sportive derulate de Federația Sportului Școlar și Federația Sportului Universitar pe raza unității administrativ-teritoriale; - se stabilește cuantumul procentului de cofinanțare în limita a 10% pentru finanțarea nerambursabilă și se elimină obligativitatea cofinanțării programelor sportive prin finanțare simplă.

În dezbaterile din perioada septembrie 2017- martie 2018, privind modificarea Legii 69/2000, Ministerul de Justiție a adus în discuție principiul autonomiei locale, în sensul în care nu se poate impune un procent de finanțare a activității sportive, administrațiile publice locale având libertatea de a dispune după bunul plac de resursele financiare locale.

Administrațiile publice locale au stabilite obligațiile de finanțare, sprijinire sub toate formele a sportului, în conformitate cu prevederile legii 69/2000 a educației fizice și a sportului cu modificările și completările ulterioare, la art. 3, astfel:

(1) Autoritățile administrației publice, unitățile și instituțiile de învățământ, instituțiile sportive, precum și organismele neguvernamentale de profil au obligația să sprijine sportul pentru toți și sportul de performanță și să asigure condițiile organizatorice și materiale de practicare a educației fizice și sportului în comunitățile locale.

(2) Autoritățile administrației publice și instituțiile prevăzute la alin. (1) au obligația să asigure, cu prioritate, copiilor de vârstă preșcolară, tinerilor și persoanelor în vârstă condiții pentru practicarea exercițiului fizic, în vederea integrării sociale.

(3) Autoritățile administrației publice au obligația să asigure condiții pentru practicarea educației fizice și sportului de către persoane cu handicap fizic, senzorial, psihic și mixt, în scopul dezvoltării personalității lor și integrării în societate, precum și

mijloacele care să permită sportivilor cu handicap participarea la competiții naționale și internaționale destinate lor.

Statul garantează exercitarea funcțiilor sectorului public și ale sectorului particular în domeniile educației fizice și sportului, în conformitate cu prevederile art. 2 din Legea 69/2000 a educației fizice și a sportului, înțelegând foarte clar următoarele:

(1) Educația fizică și sportul sunt activități de interes național sprijinite de stat.

(2) Statul recunoaște și stimulează acțiunile organizatorice și de promovare a educației fizice și sportului, desfășurate de autoritățile administrației publice și, după caz, de organismele neguvernamentale de profil în învățământ, în structuri ale apărării naționale, ordinii publice, siguranței naționale, în sănătate, în societăți comerciale, precum și în alte sectoare ale vieții sociale, potrivit reglementărilor legale.

(3) Educația fizică și sportul cuprind următoarele activități: educația fizică, sportul școlar și universitar, sportul pentru toți, sportul de performanță, exercițiile fizice practicate cu scop de întreținere, profilactic sau terapeutic.

(4) Statul garantează exercitarea funcțiilor sectorului public și ale sectorului particular în domeniile educației fizice și sportului, în conformitate cu principiile colaborării responsabile dintre toți factorii interesați.

(5) Practicarea educației fizice și sportului este un drept al persoanei, fără nici o discriminare, garantat de stat. Exercitarea acestui drept este liberă și voluntară și se realizează independent sau în cadrul structurilor sportive asociative.

(6) Statul recunoaște și garantează persoanei fizice și juridice dreptul la libera asociere în scopul constituirii structurilor sportive.

Modalitatea de finanțare a activității sportive este efectuată în conformitate cu prevederile Titlului XI, art. 67, alin. (3): Condițiile, criteriile și procedura, precum și cuantumul pe fiecare categorie de cheltuieli, respectiv fiecare categorie de participanți la activitățile sportive, se stabilesc, după caz, prin hotărâre a Guvernului, respectiv prin hotărâre a autorităților deliberative ale administrației publice locale.

Legea sponsorizării în România (Legea 32/1994 cu completările ulterioare) împreună cu Legea nr. 227/2015 privind Codul Fiscal, permite societăților comerciale să ofere sponsorizări cluburilor sportive, federațiilor sportive naționale precum și alte structuri sportive sau organizații nonguvernamentale, și să beneficieze de facilități fiscale până la anumite limite.

Cheltuiala cu sponsorizarea nu este deductibilă dar poate genera un credit fiscal, care reduce impozitul de plată cu suma integrală a sponsorizării oferite, dacă această sumă este mai mică de:

- 0,5% din cifra de afaceri;
- 20% din impozitul pe profit de plată;

Facilitatea fiscală acordată prin mecanismul de credit fiscal, permite practic sponsorului să plătească efectiv suma respectivă nu în contul impozitului pe profit, ci către o altă structură/organizație fără scop lucrativ sau chiar institutie publica din domeniul culturii, educației, sportului, sanatatii, etc..

Pentru a fi inclus în calculul impozitul pe profit de pe anul respectiv, contractul de sponsorizare trebuie încheiat înainte de sfârșitul anului calendaristic iar plata trebuie de asemenea efectuată până la finele termenului de plata a impozitului stabilit de legiuitor, respectiv pentru trimestrul IV al anului fiscal pana pe data de 25 ianuarie a anului urmator asa cum prevede legislatia.

Sponsorizările pot fi acordate beneficiarilor care își desfășoară activitatea în domeniul culturii, artelor, medicinei sau științei (mai exact: cultural, artistic, educativ, științific – cercetare fundamentală și aplicată, umanitar, religios, filantropic, sportiv, al protecției drepturilor omului, medico-sanitar, de asistență și servicii sociale, de protecția

mediului, social și comunitar, de reprezentare a asociațiilor profesionale, precum și de întreținere, restaurare, conservare și punere în valoare a monumentelor istorice).

Prin OUG 25/2018 au fost aduse modificări Codului Fiscal prin care sponsorizările acordate de microîntreprinderi sunt permise doar "pentru entitățile de pe lista Ministerului Muncii și Justiției Sociale care sunt acreditate ca furnizori de servicii sociale"

Există și o propunere legislativă pentru modificarea Codului Fiscal prin introducerea obligativității pentru firme să aloce sume, deductibile din 30% din impozitul pe profit, sponsorizărilor, inclusiv asociațiile din domeniul sportului.

SPANIA

Constituția Spaniei prevede la art 43, alin 3 că "puterile publice vor sprijini educația sanitară, educația fizică și sportul. Ele vor facilita petrecerea adecvată a timpului liber". De asemenea, articolul 148, alin 19 conferă regiunilor autonome dreptul de a-și asuma competențe cu privire la "promovarea sporturilor și utilizarea adecvată a timpului liber;"

Articolul 148.1 din Constituția spaniolă din 1978 permite celor 17 comunități autonome ale Spaniei să promoveze sportul. În timp ce autonomia lor face dificilă generalizarea între acestea, comunitățile își administrează propriile servicii de sprijin pentru sport, oferă finanțare regională cluburilor și federațiilor la nivel regional, construiesc facilități, organizează competiții și sprijină formarea și cercetarea.

Comunitățile autonome fac apeluri anuale pentru propuneri, la care cluburile sportive și federațiile sportive își pot prezenta proiectele pentru a obține o finanțare nerambursabilă. Acordarea unei subvenții nu este întotdeauna garantată, iar suma depinde de resursele economice ale guvernului regional. Acordarea acestor granturi obligă în mod legal destinatarul să îndeplinească cerințele de acordare. De exemplu, în 2014, guvernul Comunității Autonome Navarra a acordat diferite tipuri de subvenții cluburilor sportive din regiune: în primul rând, un total de 140.695 de euro pentru lansarea de spectacole sportive; în al doilea rând, 191,379 EUR pentru participarea la competițiile oficiale naționale și interregionale ale cluburilor sportive, neprofesionale cu participare individualizată; și, în al treilea rând, 1,607,124 de euro pentru participarea la competițiile oficiale ale cluburilor sportive în ligile naționale și interregionale. În 2014, 67,41% din veniturile federațiilor sportive regionale au fost generate de ei înșiși, iar restul au provenit din subvenții publice.

Conform Legii sportului din 1990¹⁷, Titlul II, art. 7, „1. Acțiunea Administrației de Stat în domeniul sportului corespunde și va fi exercitată direct de către Consiliul Superior al Sportului, cu excepția cazurilor de delegare prevăzute de prezenta lege.

2. Consiliul Superior al Sportului este un organism autonom de natură administrativă atașat Ministerului Educației și Științei. Guvernul va putea să modifice această subordonare.

3. Președintele și consiliul de administrație sunt organele de conducere ale Consiliului Superior al Sportului”.

Legea spaniolă prevede la art 36 că Federațiile sportive spaniole au propriul sistem de administrare și management al bugetului și capitalului, cu următoarele reguli aplicabile, în orice caz:

a) pot promova și organiza concursuri sportive și activități destinate publicului, care trebuie să aplice profiturile financiare, dacă există, la angajarea în scopuri corporative.

¹⁷ <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1990-25037>

b) să perceapă și să transfere proprietățile imobiliare, să accepte împrumuturi și să emită certificate reprezentative pentru o datorie sau o parte proporțională a capitalului, cu condiția ca aceste instrumente juridice să nu compromită ireversibil capitalul entității sau scopul său corporativ.

Atunci când sunt implicate bunuri imobiliare care au fost finanțate total sau parțial de fonduri publice de stat, va fi obligatoriu să dețină autorizația Consiliului Superior al Sportului pentru a le percepe sau a le transfera.

c) În mod complementar, pot desfășura activități de natură comercială, industrială, profesională sau de serviciu și își pot folosi bunurile și resursele pentru aceleași obiective sportive, dar în niciun caz nu vor putea împărți profiturile între membrii lor.

d) vor putea să suporte costuri de natură multianuală fără autorizarea Consiliului Superior al Sportului, în cazul în care natura costului sau un procentaj al acestuia în raport cu bugetul încalcă criteriile stabilite în reguli.

e) Se vor prezenta anual auditurilor financiare și, în cazul managementului, rapoarte limitate de revizuire cu privire la totalitatea costurilor. Aceste acțiuni pot fi puse în funcțiune și compensate de Consiliul Superior al Sportului.

Art 76 alin 6 arată ca încălcările foarte grave care implică societățile sportive comerciale cu răspundere limitată sunt considerate următoarele: b) nerespectarea obligației de a depune un raport de audit asupra conturilor anuale sau a raportului de management în perioadele sau în termenii stabiliți în prezenta lege.

Legea 13 din 31 martie 1980¹⁸ are ca scop promovarea, orientarea și coordonarea educației fizice și a sportului ca factori esențiali în formarea și dezvoltarea integrală a persoanei. La articolul 2 al legii menționate este prevăzut că educația fizică face parte din sistemul educațional, încurajează sportul și inspiră sportul pentru toți, iar puterile publice vor încuraja educația fizică și sportul, facilitând mijloacele pentru o utilizare adecvată a timpului liber. Art 3 dispune ca:

1. Organizarea administrativă pentru promovarea și coordonarea activităților fizice și sportive este inspirat de principiile descentralizării funcțiilor și a reprezentativității persoanelor și entităților.

2. Consiliul Superior pentru Sport, un organism autonom în cadrul Ministerului Culturii, va îndeplini funcțiile atribuite pe care aceasta lege le atribuie administrației generale a statului, fără a aduce atingere celor rezervate pentru aceasta autoritate sau în mod expres altor autorități publice.

3. Regiunile autonome și preautonome, pe baza principiilor prevăzute la articolele primul și al doilea, cu competență și să promoveze activitățile și practicile fizice și sportive, în conformitate cu dispozițiile din statutul său sau dispoziții de reglementare.

4. Consiliile Provinciale exercită în aceste chestiuni competențele care le sunt conferite prin prezenta lege și regulamente care le dezvoltă, precum și toate activitățile necesare pentru a promova și difuza cultura fizică și sportul în teritoriile lor respective.

5. Municipality, în conformitate cu propriul sau cadru legal și în colaborare cu alte administrații și asociații publice și organizațiile sportive, își exercită atribuțiile și de a efectua serviciile ce ii revin în domeniu și, în special, următoarele:

a) să dezvolte politica fizică sportivă și să gestioneze, cu ajutorul corespunzător, utilizarea integrală a facilităților publice în domeniul său teritorial.

b) să mențină un recensământ al facilităților sportive de pe teritoriul său, precum și starea sa de conservare, asigurând personalul adecvat pentru utilizarea lor.

c) să asigure conformitatea cu legislația urbanistică privind rezervarea de spații și zone pentru practicarea sportului.

¹⁸ <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-1980-7635>

d) să organizeze concerte și acorduri cu entități publice sau private pentru îndeplinirea scopurilor prezentei legi.

Statul, prin intermediul Consiliului Superior al Sportului, este obligat să asigure o coordonare permanentă și eficientă a administrațiilor publice în promovarea și diseminarea culturii fizice și a sportului, precum și în programarea globală și construirea de facilități cu criterii de descentralizare.

În ce privește organizarea instituțională din Spania, instituțiile care au un rol în reglementarea domeniului sportului în Spania sunt: Consiliul Superior al Sportului¹⁹, Adunarea Generală a Sportului²⁰, federațiile sportive²¹, cluburi și societăți anonime sportive²².

În Spania, se face o distincție între consiliile provinciale și cele municipale. Organele de conducere provinciale coordonează în general și acordă asistență tehnică municipalităților care alcătuiesc provincia. Municipalitățile subvenționează cluburile sportive pe teritoriul lor. Acestea au un rol decisiv în construirea și gestionarea facilităților sportive locale și dezvoltarea de programe sportive pentru toate vârstele. De asemenea, acestea acoperă costurile de funcționare ale instalațiilor locale.

Prin lege, consiliile orășenești care deserveșc populații de peste 20.000 de locuitori au obligația de a furniza servicii sportive cetățenilor lor (conform Legii care reglementează autoritățile fiscale locale 7/1985 din 2 aprilie capitolul III articolul 26). De obicei, municipalitățile fac apeluri anuale de licitații deschise, competitive pentru a subvenționa activitatea cluburilor sportive și a cluburilor de top din oraș. Criteriile de finanțare variaza - însă ar putea include numărul de echipe pe care le are clubul, promovarea sportului pentru femei, participarea la campaniile de interes public etc. Astfel, municipalitatea alocă fonduri cluburilor sportive care contribuie la obiectivele sale. Această finanțare are o obligație legală de a îndeplini condițiile de acordare a granturilor. Cluburile nu primesc o subvenție automată. De exemplu, orașul Valencia face două cereri de propuneri anuale deschise și competitive pentru subvenționarea activităților cluburilor sportive și a cluburilor de top din oraș. Primii beneficiază de o finanțare anuală de 225.000€, iar ultimii 625.000€ (sume totale care sunt împărțite între cluburile care concurează pentru finanțare). Indicatorii utilizați pentru evaluarea propunerilor sunt publici. În cazul cluburilor sportive pentru sporturi de echipă, se acordă puncte pentru numărul de echipe pe care le are clubul (până la 35 de puncte), categoria primei echipe (până la 20 de puncte), numărul de licențe (până la 20 puncte), evaluarea proiectului sportiv (până la 120 de puncte), promovarea sportului pentru femei (până la 10 puncte), participarea la campaniile de interes public (până la 30 puncte), participarea la programele de formare sportivă municipală (până la 10 puncte) și procentul resurselor proprii ale proiectului sportiv și autofinanțare (până la 20 de puncte). Punctele de referință sunt diferite în cererile de propuneri pentru subvenții de club de nivel superior. De exemplu, în cazul sportului de echipă, criteriile luate în considerare sunt clasificarea obținută de prima echipă din sezonul precedent în competiția națională (până la 30 puncte) sau internațională (până la 20 puncte), clasificarea obținută de prima echipă din sezonul curent în competiția națională (până la 30 puncte) sau internațională (până la 20 de puncte), numărul de jucători care au obținut licențe în prima echipă, care s-au născut în Comunitatea Valenciană (până la 10 puncte), numărul de jucători înscrși de oricare dintre echipele naționale (până la 10 puncte), numărul de licențe sportive ale clubului (până la 30 puncte), numărul de echipe din categoriile inferioare care participă la

¹⁹ <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-15366>

²⁰ <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1993-13321>

²¹ <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1991-30862>

²² <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-15686>

competițiile oficiale (până la 15 puncte), evaluarea proiectului sportiv (până la 120 puncte), participarea la campaniile de interes public (până la 30 de puncte), participarea la programele de formare sportivă municipală (până la 10 puncte) și procentul resurselor proprii ale proiectului sau s elf-finanțare (până la 20 de puncte). Astfel, pentru ambele tipuri de cluburi, criteriile de finanțare sunt publice și clare. În toate cazurile, cluburile cărora li se acordă subvenții trebuie să îndeplinească obligațiile care decurg din Legea 38/2003 privind subvențiile, precum și obligațiile descrise în normele municipale care reglementează subvențiile.

Astfel, în Spania cea mai mare influență guvernamentală asupra cluburilor sportive este la nivel local și regional, datorita furnizării de facilități și, respectiv, acordarea de granturi.

În Spania, există 65 de federații sportive naționale constituite în mod legal, împărțite între 30 de federații olimpice, 30 de federații non-olimpice (care nu apar în programul olimpic) și 5 federații sportive dedicate dezvoltării și organizării diferitelor sporturi și integrării sportivilor cu dizabilitati fizice, psihologice și senzoriale. Federațiile selectează, de asemenea, echipele naționale ale sportivilor reprezentativi în sportul lor. Rolul federației sportive naționale este definit de Legea Sportului Național din 1990 (Legea 10/1990). Federațiile sportive naționale sunt finanțate prin subvenții acordate de Consiliul Superior al Sportului, sub rezerva unor acorduri privind obiectivele lor, programele lor sportive, propunerile lor și structura lor organică și taxele de afiliere colectate de cluburile sportive care le aparțin. Granturile acordate de guvernul național - prin intermediul Consiliului - au reprezentat 23,8% din veniturile federațiilor sportive naționale în 2014 (în 2007 acestea au fost de 34,8%). Federațiile sportive regionale (comunitati autonome) organizează, gestionează și reglementează competițiile sportive la nivel autonom. De regulă, acestea nu oferă resurse economice cluburilor sportive regionale. Cluburile sportive sunt finanțate din taxele plătite de membri, veniturile provenite din programele de formare sportivă și din resursele economice pe care le pot obține prin subvenții acordate de guvernele regionale, organele de conducere provinciale și municipalități.²³

O situație specială s-a înregistrat în Spania în noiembrie 2009, când mai multe informații detaliate transmise de către cetățeni au atras atenția Comisiei asupra unui posibil regim fiscal preferențial privind impozitul pe profit în favoarea a patru cluburi sportive din Spania, respectiv Athletic Club Bilbao, Club Atlético Osasuna (Navarra), FC Barcelona și Real Madrid CF, în raport cu alte societăți sportive cu răspundere limitată. Articolul 19 alineatul (1) din „ley del deporte” din 1990 (Legea 10/1990)²⁴ a obligat toate cluburile sportive profesionale din Spania (*clubes deportivos*) să se transforme în societăți sportive cu răspundere limitată (*sociedades anónimas deportivas*). Justificarea măsurii a fost că multe cluburi fuseseră gestionate în mod deficient deoarece nici membrii, nici administratorii lor nu purtau nicio răspundere financiară pentru pierderile economice. Scopul a fost acela de a stabili, odată cu noua societate sportivă cu răspundere limitată, un model de responsabilitate economică și juridică pentru cluburile care desfășoară activități profesionale, în scopul de a spori șansele acestora la o bună gestionare. „A șaptea dispoziție adițională” (denumită în continuare „DA 7a”) din Legea 10/1990 scutește de la această conversie obligatorie cluburile de fotbal care au înregistrat un sold pozitiv în ultimii 4-5 ani. În conformitate cu preambulul legii, scutirea se bazează pe faptul că aceste cluburi au demonstrat „o bună gestiune corporativă” și nu ar avea nevoie de această conversie. Ele își pot menține structura juridică actuală specifică unui

²³ https://www.sdu.dk/-/media/files/om_sdu/centre/c_isc/euprojekt/sivsce_wp1.pdf

²⁴ <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1990-25037>

club, cu excepția cazului în care adunările lor generale convin altfel. S-a dovedit că singurele cluburi care au îndeplinit această condiție au fost Athletic Club Bilbao, Club Atlético Osasuna (Navarra), FC Barcelona și Real Madrid CF. Legea nu menționează în mod explicit numele acestor patru cluburi care au beneficiat în cele din urmă de această scutire. Acestea nu s-au transformat în societăți sportive cu răspundere limitată, deși ar fi avut dreptul să o facă.

Tratamentul fiscal aplicat cluburilor sportive deviază de la regimul fiscal aplicat societăților cu răspundere limitată, care se supun regimului general al impozitării profitului societăților comerciale. Cluburile sportive sunt entități non-profit (*Entidades sin ánimo de lucro*) care, ca atare, se califică pentru o scutire parțială de la plata impozitului pe profit, conform articolului 9 alineatul (3) litera (a) din Legea spaniolă privind impozitarea societăților comerciale (*Ley del Impuesto sobre Sociedades*). Ca urmare a acestei scutiri parțiale, în baza articolului 28 alineatul (2) din Legea privind impozitarea societăților comerciale, cluburile scutite, în calitate de entități non-profit, plătesc impozit pe profit pentru veniturile lor comerciale la o cotă redusă de 25 % în loc de cota generală de 30 % (care a fost de 35 % până în 2006 și de 32,5 % în 2007).

Legea sportului din Spania nu prevede o perioadă de timp pentru o eventuală reevaluare a acestui tratament specific. Astfel, doar cele patru echipe calificate inițial au posibilitatea de a beneficia de un statut fiscal favorabil de „club sportiv”, indiferent de modul în care evoluează stabilitatea financiară a celorlalte echipe. Nicio echipă viabilă din punct de vedere comercial nu se poate reconverti la statutul de club

În decizia de inițiere, Comisia a stabilit că cele patru cluburi de fotbal în cauză se califică drept organizații non-profit. Aceasta nu exclude calificarea acestora drept întreprinderi în conformitate cu articolul 107 alineatul (1) din tratat. Activitățile sportive profesionale care beneficiază de sprijin sunt de natură comercială. Aceste activități generatoare de venituri sunt de natură economică și sunt desfășurate într-o concurență acerbă cu alte mari cluburi europene de fotbal profesionist. Sursele de venit sunt corelate cu succesul echipelor la competițiile sportive. La rândul său, acest succes depinde foarte mult de volumul fondurilor aflate la dispoziția cluburilor pentru a atrage sau pentru a păstra cei mai buni jucători și antrenori. Diferențierea fiscală poate favoriza în mod selectiv cele patru cluburi. Prin urmare, Comisia a concluzionat în mod preliminar în decizia de inițiere că cele patru cluburi sportive în cauză se bucură de un avantaj sub forma unei cote de impozitare preferențiale care nu se justifică prin natura sistemului fiscal. Diferențierea fiscală dintre acestea și alte cluburi este un efect cauzat de Legea 10/1990, care a evidențiat un număr limitat de beneficiari. În plus, Comisia a constatat că acest avantaj derivă din resursele de stat, întrucât statul renunță la eventualele venituri fiscale, și a concluzionat că ajutorul acordat cluburilor de fotbal profesionist are efect asupra concurenței și a schimburilor comerciale dintre statele membre.

Legea 10/1990 impune cluburilor care participă la competiții profesionale să se transforme în societăți sportive cu răspundere limitată. Aceasta subliniază faptul că normele fiscale privind impozitarea organizațiilor non-profit nu vizează doar cluburile de fotbal, ci toate entitățile non-profit. Pentru toate aceste entități, legislația prevede că acestea trebuie să plătească un impozit pe profit de 25 % pentru profiturile pe care le realizează în cadrul activităților cu caracter comercial desfășurate. Prin urmare, veniturile obținute din sportul profesionist sunt supuse impozitării. Tratamentul aplicat cluburilor sportive ar fi, astfel, o măsură generală, aplicabilă tuturor entităților non-profit. La 9 februarie 2015, Spania a informat Comisia cu privire la o modificare a normelor în materie de impozit pe profit prin legea 27/2014 din 27 noiembrie 2014 privind impozitarea societăților (*del Impuesto sobre Sociedades*), prin care cota generală a impozitului pe profit de 30 % va fi redusă la 28 % în 2015 și la 25 % începând cu 2016. Acest lucru

înseamnă că societățile sportive cu răspundere limitată se vor supune, începând din 2016, unei cote de impozitare a societăților de 25 %. Din 2016, potrivit observațiilor Spaniei, nu va mai exista o impozitare diferită între cluburi și societățile sportive cu răspundere limitată. Spania amintește faptul că, în conformitate cu articolul 30 din *Real Decreto 177/1981 sobre clubs y federaciones Deportivas*, venitul pe care un club îl realizează prin vânzarea terenurilor sau a infrastructurii sale sportive trebuie reinvestit în construirea sau îmbunătățirea bunurilor de aceeași natură.

Printr-o cotă de impozitare mai mică, schema de ajutor introdusă prin Legea 10/1990 permite ca patru cluburi să beneficieze de un avantaj care provine din resurse de stat, deoarece statul renunță la eventualele venituri fiscale. Acest avantaj provine dintr-o reducere a sarcinilor economice, cum ar fi sarcinile fiscale incluse în mod normal în bugetul unei întreprinderi. Această cotă de impozitare mai mică reprezintă resurse de stat la care Statul a renunțat, iar măsura este imputabilă Statului deoarece rezultă din aplicarea Legii 10/1990. Comisia constată că, prin Legea 10/1990, Spania a introdus în mod ilegal un ajutor sub forma unui privilegiu fiscal aplicat societăților în favoarea cluburilor Athletic Club Bilbao, Club Atlético Osasuna, FC Barcelona și Real Madrid CF, cu încălcarea articolului 108 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

În Spania, principala lege care reglementează Patronajul este Legea 49 din 23 decembrie 2002, iar secțiunea 1 prevede „participarea privată la desfășurarea activităților în interes public”. Legea 49/2002 prevede în ceea ce privește impozitarea organizațiilor fără scop lucrativ și stimulente fiscale pentru patronat, că obiectivul urmărit este reglementarea propriei impozitări a organizațiilor non-profit, de asemenea, instituirea unui set de stimulente aplicabile activității de patronat de către persoane fizice din activități de interes general.

Patrimoniul istoric spaniol este un bun comun și păstrează o responsabilitate comună. Legislația spaniolă reglementează o serie de măsuri pentru a încuraja participarea în societate, oferind stimulente fiscale și acorduri de cooperare în cadrul activităților generale reglementate de lege. (Constituția Spaniei, secțiunea 46). Tratatul fiscală a patronajului și aplicarea acestuia în domeniul sportului: Secțiunea 43.3 din Constituția Spaniei impune autorităților publice să promoveze sportul, iar secțiunea 31 din Constituție reflectă contribuția la menținerea cheltuielilor publice printr-un sistem de impozitare echitabilă. Entitățile fără scop lucrativ în sensul prezentei legi, sunt luate în considerare acele organizații non-profit „care urmăresc obiective de interes general, precum, printre altele, apărarea drepturilor omului, victime ale terorismului și violenței, asistența socială și incluziunea socială, civic, educațional, cultural, științific, sport, sănătate, forță de muncă, consolidarea instituțională, cooperarea pentru dezvoltare, promovarea voluntariatului, promovarea acțiunii sociale, protecția mediului, promovarea și îngrijirea persoanelor cu risc de excludere din motive fizice, economice sau culturale, promovare de valori constituționale și de apărare a principiilor democratice, dezvoltarea toleranței, promovarea informațiilor societății de dezvoltare a economiei sociale, cercetare științifică sau dezvoltare tehnologică și transferul aceluiași către sectorul productiv, ca motor al productivității și al competitivității inovației.

Spania oferă stimulente fiscale foarte atractive pentru companiile care doresc să se proiecteze în domeniul național și internațional prin valori sportive. Există trei modalități principale de a participa financiar la activitățile sportive: (I) Donații și contribuții, (II) Acorduri pentru colaborări de afaceri prevăzute de Legea 49/2002, din 23 decembrie, privind regimul fiscal pentru organizațiile fără scop lucrativ și stimulente fiscale pentru patronat, și (III) Contractul de sponsorizare publicitară reglementat în baza Legii 34/1998, din 11 noiembrie, privind publicitatea generală. În primul caz, binefăcătorul ajută

beneficiarul financiar, nu primește nimic în schimb, în timp ce ultimele două cazuri implică un compromis de sponsorizare pentru a răspândi entitatea partenerului. Tratatul fiscal poate fi mai mult sau mai puțin interesant pe baza opțiunii alese. Potrivit Legii privind patronajul, persoanele juridice care fac donații și contribuții în favoarea entităților indicate în Legea menționată, inclusiv federațiile sportive spaniole și cele din regiunile autonome, Comitetul Olimpic Spaniol și Comitetul Paralimpic spaniol, pot beneficia de o deducere de 35% din taxa fiscală brută a impozitului pe societăți, chiar dintr-o deducere de 40% dacă, pe cele două perioade anterioare de impozitare, s-au făcut donații și contribuții, au dreptul la deducere în favoarea aceleiași entități pentru o sumă egală sau mai mare (pentru fiecare dintre ele) .

În plus, în fiecare an, Legea bugetului spaniol prevede activități și evenimente sportive care sunt considerate priorități de patronaj datorită interesului public excepțional și celor cărora li se aplică beneficii fiscale speciale. În aceste cazuri, donațiile și contribuțiile pot beneficia de o deducere de până la 40% și chiar de 45% dacă în cele două perioade anterioare de impozitare au fost făcute donații și contribuții, au dreptul la deducere în favoarea aceleiași entități pentru o sumă egală sau mai mare (pe fiecare dintre ei), cu o limită de 50.000 de euro anual pentru fiecare contribuabil. Pe de altă parte, spre deosebire de donații și contribuții, prin intermediul unui acord de colaborare de afaceri în activități de interes general, beneficiarii menționați prin Legea privind patronajul, în schimbul sprijinului financiar pentru desfășurarea activităților sale, se angajează să răspândească participarea colaboratorului la astfel de activități, care nu constituie o ofertă de servicii. Cheltuielile obținute din astfel de acorduri vor fi considerate cheltuieli deductibile în scopul determinării valorii impozabile a impozitului pe profit al colaboratorului.